ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

46-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 101 (12005) | 1969 оной апрелиин 29, вторник | Сэн 2 мүнгэн

Социалис оронуудай ажалшад! Хани барисаан ба нэгэдэлээ бэхижүүлхын түлөө, социалис гүрэнүүдэй хоорондын аха дүү ёhоной харилсаа саашадань хүгжөөхын түлөө тэмсэгты! Социализмын дайсадай хорото аашанууд тушаа hэримжэтэй байгты!

Пролетарска интернационализмын тугые бүри дээрэ үргэе!

(КПСС-эй ЦК-гай Уриануудhаа).

КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

...нүүдэй парадые мүнөө жэлhээ эхилэн, саашадаа гансал ...—Агууехэ Октябриин социалис революциин ойн үдэр эм... гэжэ КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет мэ-...

ЭКОНОМИЧЕСКА ХАРИЛСАН ТУҺАЛАЛСАЛГЫН СОВЕДЭЙ СЕССИ

...ка Харилсан туhалал... сесси апрелиин 26-... хүдэлмэреэ үргэлжэ-...

...ЦК-гай Нэгэдэхи секре-... Гүрэнэй Соведэй Тү-... В. Ульбрихтын хү-... заседани дээрэ зүблэхэ... шуудхаража үзэгдөөд, ...бэринүүдые бүгэдын ...лагдан абтаа.

...ска Харилсан туhалал-салгын Соведэй XXIII тусхай сесси тухай коммюнике» Экономическа Харилсан туhалалсалгын Соведэй гэшүүн оронуудта тунхаглагдаха.

Экономическа Харилсан туhалалсалгын Соведэй сесси хүдэлмэреэ дүүргэбэ.

Тус сесси үнэн сэдьхэлэй, хани ёhоной оршон байдалда, коллективизмын ба хани барисаанай хараа бодолтойгоор үнгэрөө.

...эй СЕССИДЭ ХАБААДАГШАДАЙ ...ЭЛДЭ КРЕМЛЬ СОО УУЛЗАЛГА БОЛОО

...Центральна Комитет, ...тельство Экономическа ...лалсалгын Соведэй ...hан социалис оро-...нуудай хүндэлэлдэ ...ай үдэр Кремль соо ...

...када Болгариин Ара-...ын, Венгриин Арадай ...Германиин Демократи-...ын, Монголой Ара-...ын, Польшын Арадай ...Румыниин Социалис ...Совет Социалис Рес-...Союзай ба Чехослова-...Республикын комму-...дэлмэришэнэй парти-...эрилэгшэнэр, прави-...толгойлогшонор, эдэ оронуудай делегацинуудай бусад гэшүүд, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд ба кандидадууд, КПСС-эй ЦК-гай секретарьнар, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор, СССР-эй министрнүүд, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд хабаадаба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев айлшадта хандажа, амаршалгын үгэ хэлээ.

СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр В. Ульбрихт социалис оронуудай делегацинуудай үмэнэhөө харюугай тобшо үгэ хэлэбэ.

Тус уулзалга үнэн сэдьхэлэй, хани ёhоной оршон байдалда үнгэрөө.

(ТАСС).

ҺАЙНДЭРЭЙ ХҮНДЭ ЛЭЛДЭ

...Н МЯНГЫЕ ТУШААБА

...мяха-консервын ...Степно-Дворецкиин ...лаг пунктын хүдэл-...шубуу түсэлдэг, хүргэ-... мүн хадаталдат бай-...бэдхэн заhабарилжа ...Кабанскын совхо-...hан түрүүшын 3000 ...болгобо. Мүнөө тус ...ай оронда тушаагда-... тарҕалуулагдаhан ...үдэр бүри асарна.

Байгша оной январь hарада энэ совхозой Истоминско инкубаторна станциин гаргаhан түрүүшын бүлэг дальбараанууд шубуушадта хубаарилагдан үгтөөд, гарзагүйгөөр түлжүүлэгдэнэ.

Харин мүнөө инкубаторто үндэгэ табижа, дальбараануудые гаргадаг энэ станциин шубуушад ажалдаа шэнэ амжалта түйлахые оролдоно.

А. БУСУРМАНОВ.

...РОЛДОСО ЕХЭТЭЙГЭЭР

...совхоздо сабшалан, ...hайжаруулха габшагай ...үедэ нилээд ехэ хү-...лэжэ байнхай. Энэ ...ай лугомелиоратив-... Гадна 4 отделени-...нуудай оньhожоруу-...эд бригада хүдэлнэ. ...совхозой 4-дэхи от-...лайта нютагтахи лу-...бригадые үнинэй ме-... Д. Гунзенов хоёрдо-...хи жэлээ шадамар бэрхээр хүтэлбэрилнэ. Тэрээнтэй хамта трактористнар В. Попов, О. Тобоев болон бусад hайнаар ажаллана. Мүн эндэхи луговодууд Д. Шадапов, М. Бакшеев гэгшэд сабшалан hайжаруулха хүдэлмэридэ ехэ оролдолго гаргана. Түрүүшын дүрбэн үдэр соо нүхэр Гунзеновэй бригадынхид сабшалан дээрэ 700 тонно наг шэбхэ гаргаа.

Д. САМБУЕВ.

...аймагай «Маяк» колхозой механизаторнууд хабарай ...ажэри эмхитэй hайнаар эхилээ. **ЗУРАГ ДЭЭРЭ:** ажа-...торнууд шэнисэ тарижа байна.

А. ИСТОМИНОЙ фото.

ЭКОНОМИЧЕСКА ХАРИЛСАН ТУҺАЛАЛСАЛГЫН СОВЕДЭЙ XXIII ТУСХАЙ СЕССИ ТУХАЙ

КОММЮНИКЕ

Экономическа Харилсан туhалалсалгын Соведэй XXIII тусхай сесси 1969 оной апрелиин 23—26-да Москвада болоо.

Сессиин хүдэлмэридэ СЭВ-эй гэшүүн оронуудай нимэ делегацинууд хабаадаа гэбэл:

Болгариин Арадай Республикаhаа—БКП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Т. Живков (делегациин толгойлогшо), БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, БКП-гэй ЦК-гай секретарь нүхэр С. Тодоров, БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, НРБ-гэй Гүрэнэй түсэблэлгын комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Т. Цолов, БКП-гэй ЦК-гай гэшүүн, БКП-гэй ЦК-гай Түсэблэлгын-экономическа таhагые даагша нүхэр С. Дылбоков, БКП-гэй ЦК-гай гэшүүн, НРБ-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд нүхэр С. Гюров;

Венгриин Арадай Республикаhаа—ВСРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Я. Кадар (делегациин толгойлогшо), ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Венгриин Революционно хүдэлмэришэн-таряашанай правительствын Түрүүлэгшэ нүхэр Е. Фок, ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Венгриин Революционно хүдэлмэришэн-таряашанай правительствын Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр А. Апро, ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ВСРП-гэй ЦК-гай секретарь нүхэр Р. Ньерш, ВСРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, ВНР-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд нүхэр Й. Сипка;

Германиин Демократическа Республикаhаа—СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр В. Ульбрихт (делегациин толгойлогшо), СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр В. Штоф, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СЕПГ-гэй ЦК-гай секретарь нүхэр Э. Хонеккер, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СЕПГ-гэй ЦК-гай секретарь нүхэр Г. Миттак, СЕПГ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СЕПГ-гэй ЦК-гай секретарь нүхэр Г. Аксен, СЕПГ-гэй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Г. Вайс, СЕПГ-гэй ЦК-гай гэшүүн, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, ГДР-эй Госпланай түрүүлэгшэ нүхэр Г. Шюрер, СЕПГ-гэй ЦК-гай гэшүүн, ГДР-эй финансын министр нүхэр З. Бем, бүрин эрхэтэ министр, СССР-тэхи ГДР-эй посольствын советник нүхэр Р. Люцкендорф;

Монголой Арадай Республикаhаа—МНРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Ю. Цеденбал (делегациин толгойлогшо), МНРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, МНРП-гэй ЦК-гай секретарь нүхэр Д. Моломжамц, МНРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Д. Гомбожав, МНРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, МНР-эй Госпланай түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо нүхэр Д. Содном, МНР-эй финансын министр нүхэр Ц. Молом, МНРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, МНР-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд нүхэр Н. Лувсанчултэм;

Польшын Арадай Республикаhаа — ПОРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр В. Гомулка (делегациин толгойлогшо), ПОРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Ю. Циранкевич, ПОРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ПОРП-гэй ЦК-гай секретарь нүхэр Б. Ящук, ПОРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр П. Ярошевич, ПОРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Ю. Кулеша, ПОРП-гэй ЦК-гай гэшүүн, ПНР-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд нүхэр Я. Птасиньский;

Румыниин Социалис Республикаhаа—РКП-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, СРР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Н. Чаушеску (делегациин толгойлогшо), РКП-гэй ЦК-гай гүйсэдкомой ба Саг үргэлжын президиумэй гэшүүн, СРР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр И. Маурер, РКП-гэй ЦК-гай гүйсэдкомой гэшүүн ба секретарь, СРР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр М. Мэнеску, РКП-гэй ЦК-гай гүйсэдкомой гэшүүн, СРР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Г. Рэдулеску, РКП-гэй ЦК-гай гүйсэдкомой гэшүүн, СРР-эй Гүрэнэй түсэблэлгын комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр М. Бергиану, РКП-гэй ЦК-гай гэшүүн, СРР-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд нүхэр Т. Маринеску;

Совет Социалис Республикануудай Союзhаа—КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев (делегациин толгойлогшо), КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр А. Н. Косыгин, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр А. П. Кириленко, КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр К. Ф. Катушев, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, СССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ нүхэр Н. К. Байбаков, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр В. А. Кириллин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр М. А. Лесечко, КПСС-эй ЦК-гай таhагые даагша нүхэр К. В. Русаков;

Чехословакиин Социалис Республикаhаа—КПЧ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Г. Гусак (делегациин толгойлогшо), КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, ЧССР-эй правительствын Түрүүлэгшэ нүхэр О. Черник, КПЧ-гэй ЦК-гай секретарь нүхэр А. Индра, ЧССР-эй правительствын Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Ф. Гамоуз, ЧССР-эй түсэблэлгын министр нүхэр Ф. Власак, ЧССР-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд нүхэр В. Коуцкий.

Тэрэшэлэн СЭВ-эй секретарь нүхэр Н. В. Фаддеев сессиин хүдэлмэридэ хабаадаа.

Экономическа Харилсан туhалалсалгын Соведэй тусхай сесси экономическа харилсаа холбоо саашадань хүгжөөхэ асуудалнуудые хаража үзөөд, социализм ба коммунизм байгуулгын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тула оролдолго хүсэлэлгэеэ бүри нягтаар нэгэдхэхэ гэжэ СЭВ-тэ хабаатай оронуудай нэгэн hаналтайгаар оролдодог байhые дабтан дурдаа.

СЭВ-эй гэшүүн оронуудай ажалшад коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай хүтэлбэреэр социально-экономическа ба политическэ үндэhэн хубилалтануудые бэелүүлhэн, үйлэдбэриин, эрдэм болон соёлой хэлбэришэгүй хүгжэлтэ, арадуудай ажабайдалай ехэ дэбжэлтэ хангаhан байна. Мүнөө сагай материально-техническэ бааза дээрэ хүгжэгшэ арадай ажахыдахи социалис ёhо гурим СЭВ-эй гэшүүн оронууд дотор батажан мандаа.

СЭВ-эй гэшүүн оронууд социалис индустриализаци сэхэ шууд бэелүүлhэнэй, ажахыгаа хурдан түргэнөөр хүгжөөhэнэй, капиталис байгуулалтаhаа үлүү түргэн хүгжэлтэ хангаhанай, харилсаа холбоогоо, харилсан туhалалсалгаяа улам батадхаhанай ашаар индустриальна хүсэеэ бүхы дээрэнь ехээр арьбадхаа, энэмнай орон бүхэнэй, бүхы социалис хани нэгэдэлэй хүсэ шадалые улам шангадхана, дэлхэйн экономикодо социалис оронуудай дүүргэдэг үүргые бэхижүүлнэ. Шэнэ байгуулалтын үлүү hайн талань, СЭВ-эй гэшүүн оронуудай арадай ажахын түсэбэй ёhоор хүгжэлгэ, тэдэнэй хани ёhоной харилсаа холбоон хадаа экономическа хүгжэлтын хэм хэмжээнэй талаар гараhан илгаае бага болгохо арга аха дүү гүрэнүүдтэ олгоо.

Харилсаа холбоогоо улам үргэдхэхэ, батадхаха гэhэн хамтын оролдолго хүсэлэлгэтэй тааралдуулан, национальна ажахыгаа хүгжөөхын тула орон бүхэнэй арад түмэнэй гаргадаг оролдолго хүсэлэлгын үндэhөөр СЭВ-эй гэшүүн оронуудай экономико эршэмтэй түргэнөөр хүгжэнэ. Эдэнэй экономическа, научно-техническэ харилсаа холбоон гүрэнүүд хоорондын шэнэ түхэлэй харилсаанай—социалис интернационализмын, бүрин тэгшэ эрхын, сүлөөтэ байдал ба национальна ашаг туhые хүндэлэлгын, алишье таладаа ашаттай байлгын, хани ёhоор харилсан туhалалсалгын гол ёhонуудые баримталан бэелүүлэгдэнэ. Эдэ марксистско-ленинскэ hургаал заабаринуудай мүнхэ хүсэтэй байhые түүхын дүй дүршэл бүрин баталаа.

СЭВ-эй гэшүүн оронуудай коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай зохёон байгуулхы хамтын ажал ябуулгын ашаар, эдэ оронуудай харилсаа холбооной асуудалнуудые хамтааран хаража үзэhэнэй, зүбшэн хэлсэhэнэй үндэhөөр, ажалые уласхоорондын оршом соо социалис ёhоор хубаарилан эрхилхэ гол ёhонууд тодорхойлогдоод, бодото дээрээ бэелүүлэгдэнэ, харилсаа холбооной түхэл янза ба онол арга саг үргэлжэ нарижуулагдан hайжаруулагдана. СЭВ-эй гэшүүн оронуудай хоорондын тогтууритай, алишье талада ашагтай экономическа холбоо бүридүүлхэ гол арга болгожо, арадай ажахын түсэбүүдые хамтын хүсөөр залан бэелүүлхэ гурим тогтоогдоо. Үйлэдбэреэ тусхай мэргэжэлтэй болгохо, хамжажа эрхилхэ гурим бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэ, эрдэм болон техникын талаар харилсаа холбоон үргэдхэгдэнэ. Һүүлэй жэлнүүдтэ социалис оронуудай албан зургаануудай ба ажахын эмхинүүдэй хоорондын холбоон түсэбшэлэн бэелүүлэгдэнэ, элдэб hалбаринуудтахи харилсаа холбооной дүй дүршэл ба мэдээсэлнүүдые халан абалсалга хангагдана. Шухала шухала эд товарнуудай талаар аха дүү оронуудай импортнэ хэрэглэмжын ехэхэн хубиие хангадаг, тэдэнэй экспортдэ гаргадаг продукциие тогтууритайгаар худалдаха арга олгодог СЭВ-эй гэшүүн оронуудай хоорондын худалдаа наймаан таhалгаряагүй хүгжэжэ байна.

Эдэнэй экономическа харилсаанай бүхы талаараа хүгжэжэ байhан ябадал политическэ угаа ехэ удха шанартай гэжэ СЭВ-эй XXIII тусхай сессидэ хабаадагшад онсолон тэмдэглээ. Ангиин үндэhэн ашаг туhаар, уг зорилгоор холбоотой, марксизм-ленинизмын суртал бодолые хүтэлбэри болгодог социалис гүрэнүүдэй хани нүхэсэл хадаа ажалые уласхоорондын оршом соо социалис ёhоор, тогтууритай, батаар хубаан эрхилхэ, СЭВ-эй гэшүүн оронуудай национальна экономикын нягта харилсаата ябуулга хангадаг ёhо гуримда түшэглэхэ зэргэтэй.

СЭВ-эй гэшүүн оронуудай үйлэдбэриингөө хүсэ хүгжөөхэ хэрэгтэ горитой амжалтануудые түйлаад, ажахыгаа социалис ёhоор эрхилэлгын оньhон нарин онол аргануудые хэрэглэдэг боложо байhан, научно-техническэ революциин түйлалтануудые бүри хүсэд дүүрэнээр ашаглаха, нийтын үйлэдбэриин ашаг үрые ехээр дээшэлүүлхэ, тиигэhэнэй үндэhөөр арадуудайнгаа байдал улам hайжаруулха зорилго тус оронуудай шиидхэжэ байhан мүнөөнэй шатада экономическа харилсаа холбооной түхэл янза ба онол аргануудые улам нарижуулха, шэнэ, ашаг үрэ ехэтэйе олохо шухала байна. Энэ харилсаа холбооной бүри нүлөө ехэтэй болохонь шухала, орон бүхэнэй үмэнэ, СЭВ-эй гэшүүн оронуудай бүхы хани нэгэдэлэй үмэнэ табигдаhан зорилгонуудые шиидхэхэ, илангаяа ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, тэдэнэй экономическа хүгжэлтынь хэм хэмжээе ойртуулха ба удаа дараалан адли болгохо талаар, социализм болон коммунизм илалта түгэсөөр байгуулха зорилгонуудые шиидхэхэ, сүлөөтэ, тэгшэ эрхэтэ гүрэнүүд болоhон социалис оронуудай нэгэдэлые батадхаха ябадалда бүри hайнаар туhа хүргэхэнь шухала. Энэ хадаа дэлхэйн социалис байгуулалтые батадхалгада, капитализмтай мүрысэhэн экономическа мүрысөөндэ илалта түйлаха, империализмда эсэргүү тэмсэлдээ шэнэ амжалтануудые түйлаха ябадалдамнай туhа хүргэхэ байха.

СЭВ-эй гэшүүн оронуудай экономическа, научно-техническэ харилсаа холбоо саашадань хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдые, холын хараата удаан саг соо бэелүүлэгдэхээр хараалагдаhан тодорхой хэмжээнүүдые хараалжа эхилхэ гэжэ сесси тогтоогоо. Эдэ алишье талын ашаг туhада хабаатай хэмжээнүүдые тододхон, научно-шэнжэлгын, проектно-конструкторска хүдэлмэри, үйлэдбэриин, худалдаанай ба капитальна hомололгын, научно-техническэ ба экономическа багсаамжануудые зохёолгын асуудалнуудые оруулалсан, арадай ажахын түсэбүүдые залан бэелүүлгын түхэл янза ба онол аргануудые улам нарижуулха, гүнзэгырүүлхэ хэрэгтэ түбхын түрүүн анхаралай хандуулагдаха байhые хараада абана. Эдэ хараалагдаhан хэмжээнүүд илангаяа техническэ дэбжэлтын тодорхойлогдодог hалбаринуудтахи үйлэдбэрие уласхоорондын тусхай мэргэжэлтэй болгохо ба хамжажа эрхилхэ хэрэгые үрэ ехэтэйгээр, тогтууритайгаар саашадань хүгжөөхэ ябадалда зорюулагдана. Эрдэм болон техникын талаар харилсаа холбоогоо улам үргэдхэhэнэй, гүнзэгырүүлhэнэй үндэhөөр, научна, техническэ, шэнжэлгэ хэдэг институдуудай хоорондын холбооe хүгжөөхэ, тэрэшэлэн шухала болоhон зэргээрнь—уласхоорондын научно-техническэ ба бусад эмхинүүдые харьяата оронуудаар бии болгохо гэжэ хараалагдана.

Худалдаа наймаа харилсан эрхилэлгые үргэдхэлгэдэ валютын ба финансын талаар харилсаа, уласхоорондын урьhа зээлиие бүри эдэбхитэйгээр хэрэглэлгэдэ горитой анхарал хандуулагдаа. СЭВ-эй гэшүүн оронуудай инвестиционно банк бии болгохо, социалис оронуудай экономическа харилсаа холбооной уласхоорондын банкын хүдэлмэри hайжаруулха асуудалнуудаар үгэеэ ойлголсогдоо. Сессидэ хабаадалсагшад мүн лэ тус оронуудай министерствэнүүдэй, ажахын зургаануудай, нэгэдэлнүүдэй, предприятинуудай ба бусад эмхинүүдэй хоорондын холбооe үргэдхэн хүгжөөхэ тухайда хэлсээ.

СЭВ-эй зургаануудай хүдэлмэри саашадань hайжаруулха, харилсаа холбоо эмхидхэхэ хэрэгтэ дүүргэдэг үүргыень дээшэлүүлхэ тухай дурадхалнуудые тодорхойлон хараалжа эхилхэ гэжэ хэлсэгдэбэ. Соведэй гэшүүн оронуудай хоорондын договорнуудай, илангаяа экономическа удаан болзорто харилсаануудай үүргые дээшэлүүлхэ шухала гэжэ сесси онсолон тэмдэглээ.

Алишье талада таарамжатай шиидхэбэринүүдые түйлаха зорилгоор хамтын хүсөөр нэмэжэ шэнжэлэгдэхэ ёhотой национальна ажахынуудай харилсаа холбооe саашадань гүнзэгырүүлхэ хэдэ хэдэн зорилгонууд сессеэр табигдаа.

Тэрэшэлэн бусад социалис оронуудтай, мүн социальна байгуулалтаhаань дулдыдангүй дэлхэйн бусад оронуудтай СЭВ-эй гэшүүн оронуудай хэдэг ажахын холбооe али али талада ашагтай туhатайгаар хүгжөөхэ шухала гэжэ сесси hанамжалба.

СЭВ-эй гэшүүн оронуудай экономическа харилсаа холбооe саашадань үргэдхэхэ, гүнзэгырүүлхэдэ, социализм болон коммунизм байгуулжа байгаа арадуудай шухалын шухала эрилтэ хэрэглэмжэнүүдтэ харюусаха байhандань бүрин этигэжэ байhанаа сесси элирхэйлэн мэдүүлбэ. Энэнэй эшэ нүхэсэлынь—коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинуудай хүтэлбэрилхы үүргэ, социалис гүрэнүүдые саашадань бэхижүүлгэ, арадай ажахы эрхилэлгын түсэбтэ ёhо гурим батадхалга, социалис оронуудай политическэ нэгэдэл болоно.

Экономическа Харилсан туhалалсалгын Соведэй сессиин шиидхэбэринүүд бүгэдын дуугаар баталан абтаа.

Сессиин хүдэлмэри бүтэмжэтэй hайнаар, хани ёhоной оршон байдалда үнгэрөө.

Модо урадхуулгада бэлэдхэл

ҺАЙН БЭЛЭДХЭЛТЭЙГЭЭР УГТАХАНЬ

Хэдэн үдэрэй үнгэрхэдэ, гол горхонууд үбэлэй хушалтаhаа hалажа, харьялан урдахань. Модо урадхуулгын харюусалгатай хаhа сагай эхилтэр бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэри дүүргэхэ тон шухала.

Арадай ажахын шухала хэрэгсэл—модо уhаар урадхуулжа, хэрэглэгшэдтэнь саг соонь хүргэхэ ехэ удха шанартай. Энэ жэлдэ уhаар 2,5 миллион кубометр модон урадхуулагдаха юм.

Байгалай. Үдын модо урадхуулгын конторын коллективүүд зунай сагай энэ хүдэлмэриие түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаха, хараалагдаhан болзор соонь дүүргэхэ зорилго урдаа табинхай.

Хэрбээ Үдын модо урадхуулагшадай гол горхонуудай эрье шадар ондоо түхеэрэлгэ хэжэ, трактор, бульдозер заhабарилан бэлдэжэ байбал, Байгалай модо урадхуулагшад мүн лэ бэлэдхэлэй ажал хэжэ, дүүргүүтэй болгоо. Модон сигара болгон холбогдожо, Байгал далайгаар урадхуулагдаха.

Энэ жэлдэ Байгалай модо урадхуулагшад модо ута зандань томо багсаар урадхуулха шэнэ технологи хэрэглэхэнь. Иимэ аргаар 400 мянган кубометр модон урадхуулагдаха. Шэнэ технологи юугээрээ hайн бэ гэхэдэ, Байгал далайн долгилходо томо багсаар холбогдоhон модон задархагүй юм. Мүн модо урадхуулагшадай ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлхэ болоно.

Байгалай мүльhэнэй хайлахатай хамта табан зуун метр утатай сигара хойноо шагтагалhан теплоходууд далайгаар тамаржа, ашаагаа хэрэгтэй газартань хүргэжэ байха юм.

В. СТУПИН.

ХАБА СООГОО ОРОЛДОХОБДИ

...ай тарилгын халуун хаhын үедэ худалдаа наймаанай, ...ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг эмхи зургаануудай ...сагай эрилтэдэ тааралдуулагдан эмхидхэгдэхэ зэргэтэй. ...талаар ямар хэмжээ ябуулга хараалагдажа, бэелүүлэг-...гэжэ Мухар-Шэбэрэй аймагай хүдөөгэй эд хэрэглэг-...лбооной правлениин түрүүлэгшэ Цырен-Доржи Галса-...ловта хандажа, манай корреспондент хөөрэлдэhэн бай-...

...гай таряашад, ме-... энэ жэлдэ баян ...социалис уялгануу-... Хэлэhэн үгэдөө хү-... худалдаа наймаанай ...нэдhөө ехээр дулды-...нүхэр Арьяев эхилэн ...лэдэ, хүдэлмэриин тааруу зохид хубсаhаар хангагдаhан, үег амтатай эдеэ хоол баридаг, сэбэр дулаан байрада унтажа амардаг hаа, хүнүүдэй урматай, согтой, ябадагынь, ажалдаа үндэр бүтээсэ түйладагынь мэдээжэ.

Харин иимэ байдал эмхидхэхэ хэрэгтэ худалдаа наймаанай эмхинүүд халуун оролдолго гаргаха түрүүшын уялгатай хаям.

Урда жэлнүүдэйхидэ орходоо мүнөө hүрэггүй олон полевой станууд аймагай совхоз, колхозуудай таряалан дээгүүр нээгдэжэ, тэндэ механизаторнууд байрлаха гэжэ шиидэнхэй.

Хүнүүдэй унтаха оро дэбдихэр, хүнжэлhөө эхилээд, полевой станиие түбхинүүлгын ехэхэн захил манда ажахынуудhаа абтажа, тэрэниие хүсэлдүүлхын тулада ехэтэ оролдожо байнабди. Тиин hүүлэй үдэрнүүдтэ «Заганский», «Забайкалец» колхозуудай захил гүйсэд дүүргэбэбди. Һаяын сагта аймагай ажахынуудтахи бүхы 50 полевой стануудые унтари хэбтэриин, столово, кухниин хэрэгсэлнүүдэй талаар хэрэгтэй бүхы юумэнүүдээрнь хангажа дүүргэхэмнай.

Механизаторнуудай өөhэдынь үдэр үдэрэй хэрэглэмжэ хангахын тулада манай холбооной сельпонуудhаа 8 автолавка ото ябажа байха. Автомашинанууд бултадаа заhабарилагданхай. Автолавканууд майн нэгэнhээ жэгдэрэн шэнэ графигаар хүдэлхэнь. Тиихэдээ 7 хоногто хоёр дахин полевой стан бүхэниие эрьехэ. Комбинезон, хүдэлмэриин костюм, кирзэ сабхи, хүбөнтэй хүүртиг, тооhонhоо халхалха нюдэнэй шэл гэхэшэлэн хүнүүдтэ хэзээдэ шухала зүйлнүүдые автолавканууд яhала хүртөөмжэтэйгөөр худалдаха. Үдэр үдэрэй хэрэглэмжын бусад зүйлнүүдые автолавканууд өөhэдөө саг бүхэндэ худалдадаг байхаhаа гадна, полевой стануудта тогтоогдоhон наймаалагшагүй ларёгуудые хангаха уялгатай. Автолавкануудай заатагүй абажа ябаха зүйлнүүдэй дунда ном дэбтэр онсо анхарагдаа. Таряашад, механизаторнуудта туhатай, hонирхолтой номууд тусгаар шэлэгдэжэ, библиотекэнүүд болгогдоод, нүүдэл наймаалагшадта үгтөө.

Колхоз, совхозуудай зүгhөө столовонууд нээгдэжэ, полевой станууд дээрэ нийтын эдеэ хоол эмхидхэгдэнхэй. Гэбэшье ажахынууд эдеэ хоолой зүйлнүүдые, зарим нэгыень нэрлэбэл, макарон, круна, саахар, загаhан, тоhо үнжэгэнэй зүйл, манай магазин, складуудhаа абана. Тиимэhээ хээрын столовонуудые хэрэгтэй эдеэ хоолой бараагаар хүсэд хангадаг байхын тулада эртээнhээ hанамжалагдаа hэн.

Манай худалдаа наймаанай эмхинүүдэй хүсөөр нийтын эдеэ хоол эмхидхэхэ эрилтын гарабал, тэрэниие бэелүүлхэ уялгатай, аргатайшьебди. Жэшээлхэдэ, Түгнын уhалуурийн барилгада хүдэлхэеэ ерэhэн 100 гаран стунэрые хангаха нүүдэл столово нээгээбди. Тэрэмнай тусхай вагон соо байгуулагданхай. Хоол бариха залдань 16 хүн нэгэ доро hуугаад эдеэлхэ юм. Кухнинь мүнөө үеын хэрэгсэлнүүдээр түхеэрэгдэнхэй.

КОММУНИС ЗАНШАЛ

— Шулуун гэрэй хоёрдохи дабхарта гарагты! Мария Никандровна тэндэ ажаллажа байха,— гэжэ парторганизациин секретарь Изосим Константинович Овчинников хэлээ һэн.

...Цех соо орохódо гайхалтай шэнги: хэдэн томо вакуумна аппарадууд табяатай, хажуудань автомат-станогууд таршаганана. Гоёлон эреэн саарһанда орёогдоһон конфетэнүүд конвейерээр дамжуулагдан, хайрсагууд соогуур ябталагдана.

Улаан-Үдэ городто, мүн хүдөөгэй магазинуудта наймаалагдадаг Ивалтын кондитерска фабрикын тамгатай «Забава», «Тузик»... гэдэг ирис конфетэнүүд эндэл үйлэдбэрилэгдэдэг. Баруун ханадань үлгөөтэй байһан улаан вымпел дээгүүр «Коммунис ажалай бригада» гэһэн алталмал үгэнүүд аржын харагдана. Энэ бригадые коммунист Мария Никандровна Дунаева хүтэлнэ. Дүшөөд гарамгай наһанай тэрэ эхэнэр тус фабрикада хорин жэлэй туршада таһалгаряагүй ажаллаа. Бригадань ходоодоо түрүү ябадаг.

— Үдэртөө ямар даабари абанабта,— гэжэ коммунист Дунаеваһаа һурахада:

— Ирис конфетэнүүдые нэгэ тоннэ бэлэдхэхэ ёһотойбди. Заримдаа карамель үйлэдбэрилхэ болоходомнай, 900 килограмм хүрэтэр даабари үгэдэг юм. Харин бидэнэр халаан соогоо 1100—1200 килограммда хүргэнэбди,— гэнэ.

Мария Никандровна автомадайнгаа хажууһаа холо ошоногүй. Бүхэли үдэрынь тэрэнэйл дэргэдэ үнгэрнэ ха юм. Теэдшье бригадир байха гээшэнии угаа харюусалгатай. Үдэрэйнгөө гү, али һара бүринингөө даабарине дүүргээгүй һаашни хэнһээ нэн түрүүн асуугдаха гээшэб? Залуу басагадай түрүүшынхеэ станогто хүдэлхэ болоо һаань, туһалха, һургаха хэрэгтэй! Эдэ бүгэдые бригадир лэ харюусана. Коммунистын бодолдо олон юумэ һанагдана. Хэдэн жэлэйн саада тээ Валентина Шишкина цехтэнь хүдэлхөөр ерэһэн байгаа.

— Юу хэжэ шадахабши, ямар мэргэжэлтэйбши,— гэжэ Мария Никандровнагай асуухадань:

— Ажаллажа һурахаяа ерээлби даа,— гэжэ залуу басаган харюусаба. Фабрикын ажалшан болоһон хүн оньһото орёо техникэтэй танилсаха хэрэгтэй. Станогой дэргэдэ байхадаа, тэрэниие яажа хүдэлгэхэ тухайгаа заалгаха шухала. Хэрбээ заахан юумэн дээрэһээ автомадай хүдэлхөө болишоо һаань, залуу басагад яаха байнаб? Илангаяа залуу үетэнэй хажууда ажаллаха болоходоо, коммунист нүхэр Дунаева тэдээндэ анхаралтайгаар хандадаг. Түрүүшынь үдэрһөө хойшо һая ороһон хүнүүдэй өөрынь абари зантай танилсадаг, дүй дүршэлөө заажа үгэдэг. Бригадын гэшүүн Валентина Черных баһал оньһото техникэ тухай юушье мэдэхэгүй басаган энэ фабрикада ерээд, Мария Никандровнагай захада ажаллаһаар дүршэлтэй болоо.

— Мүнөө эдээндэ юушье заалтагүй. Өөһэдөө өөрыгөө мэдээд хүдэлдэг болоо ха юм. Харин залуушуулай ерээ һаа, һургахаар шадабаритай болоо гэжэ һанагшаб,— гэжэ, бригадир хөөрэнэ.

1964 ондо фабрикынгаа дүшөөд хүдэлмэришэдэй коммунис ажалай ударнигай нэрэ солодо хүртэхэдэ, Мария Никандровна тэдэнэй зэргэдэ ороhсоһон байгаа. Хожомынь бригадынь гэшүүдэй олонхинь тиимэ хүндэдэ хүртэжэ, бүхы бригадаараа «Коммунис ажалай бригада» гэжэ алдаршаа ха юм. Мүнөө тус фабрикада тиимэ нэршэнхэй гурбан бригада хүдэлжэ байгша.

Коммунис ёһоор — эбтэй эетэйгээр, бэе бэедээ туһалалсажа, ажалдаа үлгэр жэшээ харуулжа, гэр бүлэдөө жэшээтэ һайнаар байхадань, бригадынь ажал хэрэг бүтэсэтэй байдаг. Теэд коммунис ажалай ударнигуудай хэрэг үйлэнь гансахан эдээгээр хизаарлагдадагүй. Ажалшан бүхэн ходоодоо мэргэжэлээ дээшэлүүлжэ байха уялгатай. Тиихын тулада һураха хэрэгтэй. Мүнөө Валя Шишкина Валя Черных хоёр үдэшэндөө һуража, дунда һургуули дүүргэхэеэ байна. Хамтын ажалда һаналаа табидаг, һайн һайхан сэдьхэлтэй коммунистын ударидадаг хүдэлмэри хэзээдэшье амжалтатай. Энэ бригадынхид 10 зүйлэй ирис, табан зүйлэй карамель үйлэдбэрилнэ. Ороноймгоо түрүү фабрикануудай дүй дүршэлые ажалдаа үргэнөөр нэбтэрүүлжэ, зоной хэрэглэмжэдэ шадаал һаа олон янзын конфетэнүүдые бригадынхид гаргажа байхаар хараална.

Карамель гаргадаг цехтэ коммунис ажалай нэрэ солодо хүртэһэн, Октябриин 50 жэлэй нэрэмжэтэ нүхэр А. А. Брянскаягай бригада шалгарна. Гурилаар печени, прянигһаа эхилээд, элдэб кондитерска зүйлнүүдые бүйлүүлдэг цехтэ нүхэр А. М. Головинагай хүтэлдэг бригада мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Энэ бригадын гэшүүд бултадаа шахуу коммунис ажалай ударнигууд болонхой. Һүүлшын дүрбэн жэл соо тус предприятида коммунис ажалай нэрэ солодо хүртэһэн хүнүүдэй тоо хэдэ дахин ургаа. Мүнөө 69 хүн тоолоғдоно. Үшөө 50 хүн нэрэтэй хүндэтэй ябахын түлөө мүрысөөндэ жагсанхай.

— Коммунис ажалай ударнигууд мүнөөнэй совет хүнүүдэй һайн һайхан шэнжые харуулна. Тэдэнэр мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана,— гэжэ фабрикын директор Павел Иванович Яковлев хөөрэнэ һэн.

Һаяхан слёт болоjо үнгэрөө. Энэ слёт дээрэ коммунис ажалай ударнигууд фабрикынгаа бүтээһэн ажал хүдэлмэри тухай хөөрэлдэһэн, мүрысөөнэй дүнгүүдые соғсолһон байна. Үнгэрэгшэ нэгэдэхи квартал соо нэгэ миллион 62 мянган түхэригэй продукци гүрэндэ тушаагдажа, түсэбынь үлүүлэн дүүргэгдэбэ. Ажалай бүтээсэ гэритой дээшэлжэ, продукциин өөрынь үнэ сэн хямдараа. Жэшээлхэдэ, үйлэдбэрилэгдэһэн товарна продукциин мянган түхэриг бүридэ 772 түхэриг гаршалагдаха байбал, 765 түхэриг болоһон байна. Үнгэрэгшэ гурбан һарын туршада нёдонлоной энэ үеынхиһөө нилээд ехэ продукци үйлэдбэрилэгдөө.

Коммунис ажалай түлөө лэлгэрһэн мүрысөөе бүри үргэн дэлисэтэй болгохо хэрэгые фабрикын партийна организаци ходоодо хүтэлбэрилжэ байдаг. ... секретарь нүхэр Овч... ной дунда эмхидхэл... ябуулхадаа, залуушуу... нис ёһоор хүмүүжүүлх... эрхим һайн ком... партида лэбжүүлхэ ... дэжэ байдаг. Мүнөө ... нигуудай дундаһаа ... партида орохые ... Тэдэнэй нэгэн комсо... тина Шелкунова боло...

Фабрикын коллектив ... лэйнгээ түсэбые 1970 ... рель һарада дүүргээд ... түрэһөөр 100 жэлэй ... болотор түсэбһөө гадуу ... тонно продукци үйлэд... һэн уялга абанхай. Ти... приятиин олзо доход ... гаха. Хэрбээ 1968 ... 725 мянган түхэригэй ... тэй гараһан байбал, ... тэрэнь 846 мянга... гэхэ гү, али 121 ... гөөр дээшэлхэ юм.

Фабрикын олони ... коммунис ёһоор ... мэри дээрэ һайн ... харуулжа байхадань ... тээсэ дээшэлхэшье ... лай һайн жэшээ ... шиидхэлгэдэ урагш... лөөлдэг ха юм.

Т. Г...

ФОТОРЕПОРТАЖ

УРЯАЛҺАН, ХЭЛЭҺЭНДЭЭ ХҮРӨӨ

«Залуушуул, малшан болоjо хүдэлээ!». Иимэ уряатай хандалгын газетэнүүдтэ толилогдоһониинь бгто мартагдашагүй. Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон басаган Ольга Сангадиевагай уряа дэмжэн, Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой комсомолшууд иимэ уряатайгаар республикынгаа бүхы комсомолшууд болон залуушуулда хандаа һэмнай.

Мал ажалаар, илангаяа хонин һүрэгөөр, баян энэ ажахыда малшад ходо дуталдахаяал һанажа байдаг һэн. Теэд хонин һүрэгөө үшөө олон болгохо түсэбтэй. Малшадай дунда наһатай болоһон, амарха сагаашье хүлеэнхэйшүүл баһа олон. Энэ шухала хэрэгые шиидхэлгэдэ залуу үетэн гол һуури эзэлхэ ёһотой ха юм. Энэ эрилтые зүб ойлгоошье.

Республика дотороо уряа хаяжархёод, тэрээндээ өөһэдөө хүрөөгүй һаа, ямар аягүй ушар тохёолдохоб! Сэсэгма Цыденжапова ударидагшатай колхозой комсомолой организаци ойлгууламжын, эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри тэрэ сагһаа хойшо хээ, али олон хэмжээнүүдые абаа, хүсэндэнь хүргөө.

«Колхозойнгоо комсомолшууд болон залуушуулай дундаһаа 50 хүниие малшан болгохобди» гэжэ хандалга соогоо бэшэһэн, уялга абаһан байгаа ха юм. Теэд тэрэ хэлэһэндээ комсомолой организаци хэр хүрэбэ гээшэб?

Хандалга соо абаһан уялгаяа хэр дүүргэһэн тухайгаа ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Сэсэгма Цыденжапова һая комсомолой райкомой бюро дээрэ

элидхэбэ (нэгэдэхи зураг).

«Коммунизм» колхозой комсомолой эхин организаци һүүлэй үедэ нилээд томожоо, бэхижээшье. Мүнөө өөрынгөө зэргэдэ 106 гэшүүдтэй. Эдэнэй дундаһаа, мүн комсомол бэшэ залуушуулай дундаһаа мал ажалда эльгээхын тулада Сэсэгма өөрөө, комитедэйнь гэшүүд али зэргын ехэ ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулаа гээшэб. Хүн бүхэн өөр өөрын шэнжэ түхэлтэй, аяг зантай байха. Тэдэнэй сэдьхэлдэ хүрэхэ гээшэ тиимэ бэлэн хэрэг бэшэ. Мотоциклдаа һуугаад, хэн нэгэнтэй уулзаха, хөөрэлдэхөөэ хайшаашье гүйлгэхэ саг нэгэтэ бэшэ ушараа (хоёрдохи зураг). Тэрэнэй хажуугаар бэшэ хүдэлмэринь хүлеэжэ байха бэшэ ха юм даа. Хаанашье үрдихэ шухала!

Залуу үетэнэй оюун бодолые эзэлжэ, зүрхэ сэдьхэлдэнь хүрэжэ шадаа. Залуу хүн гээшэ нэгэ доро хүдэлжэшье, һуражашье, нийтын хэрэгтэ эдэбхитэйгээр оролсохо хаба шадалтай бшуу. Ойлгууламжын хүдэлмэриин үрэ дүн һайн, ойрохон зуура энэ колхозой 55 комсомолшууд болон залуушуул малшан болоjо хүдэлхэ хүсэлэнтэй байһанаа мэдүүлээ.

Мүнөө комсомолой уряагаар хонишон, үхэршэн, һаалишан болоод хүдэлжэ байһан залуу хүнтэй ябаһан лэ газартаа ушархат. Владимир Цыбикжапов шофер ябаһан, энэ мэргэжэлдээ дуратайшье хүн. Теэд комсомолой захираа хадань хайшан гэхэбши. Мүнөө Инзагата гэжэ газарта ахалагша хонишон болоод хүдэлжэ байна. Һаянай малшаншье һаа, ханалгатай бэрхэ, шадамар хурса байһанаа харуулаа. Энэ нүхэрэй даадаг бригадын хонишод зуун эхэ хонин бүриһөө ерэн хурьга түлжүүлээд байна. Гадна Володя ВЛКСМ-эй Зэдын райкомой бюрогой гэшүүн, комсомолой ехэ даабаритай хүн. Тиимэһээ Сэсэгма Володя хоёрой хөөрэлдэхэ, зүбшэхэ юумэнүүдынь барагдашагүй (гурбадахи зураг).

Владимир Цыбикжаповай фермэдэ дүтэхэнэ Лосол Иванов Елена дүүтэеэ эхэ хонидые харууһалжа байдаг. Хоюулан комсомолой гэшүүд, баһал комсомолой уряагаар эндэ ерэһэн хоёр.

...Сэсэгма өөрөө энэ нютагта түрэһэн, эндэхи басаган. Нютагайнгаа һургуули дүүргээд лэ баһал хонишон болоjо, ажалайнгаа намтарай эхи табиһан. Тиимэл хадаа хонишодой ажабайдал, ажал хүдэлмэриие һайн мэдэхэ хүн. Түб һууриһаа таһархай холо ажаллаха гээшэ гайтай зүйл. Түл абалгын үедэ амарха, сэнгэхэ сагшье олдодоггүй һэн. Теэд мүнөө комсорг болоод ябахадаа, эдэ хонишодойнгоо ажалһаа сүлөө сагыень яажа хүхюу сэнгэлигээр эмхидхэхэб гэһэн бодол толгойһоонь агшан зуурашье хахасадаггүй.

Энэ оролдолгыень дэмжэхэ, хэрэг бүтээхэдэнь туһалалсаха хүн олдонгүй яахаб. Улаан-Үдын культурно-гэгээрэлэй училищи һая дүүргэһэн, нютагай библиотекые даагша Маша Цырендоржиевае танихагүй хүн энэ колхоздо байхагүй. Тэрэ басаган автолавкын шоферой хажууда һуулсаад лэ, малшадһаа малшадта аяншалжал байдаг хүн. Уран һайханай бүлгэмэй хүдэлмэри, лекци болон хөөрэлдөө, дүй дүршэл халан абалсаха хэрэг эмхидхэхэдэнь Маша библиотекарь түрүүшынь гарай туһамарша болоод байдаг шуу. Маша шэнги туһалагша эндэ захаһаа абаад. Һайн туһалагшанартай байлга хадаа Сэсэгмагай өөрынь шадабари ха юм. Хаанашье ябахадаа комсомол бүхэниие ямар нэгэн нийтын даабаритай байлгаха гэжэ оролдожо байдагынь магтамаар. Мүнөөшье энэ ябахадаа хонишон Петя Цыбикжаповтай (дүрбэдэхи зураг) даабаринь хэр дүүргэлтэ болоjо байһан тухай хөөрэлдэжэ байна.

Зэдын аймагта спорт, илангаяа барилдаан, ехэ дэлгэрэнхэй гэжэ мэдээжэ. Барилдаанда хамаагүйгөөр хандаха хүниие орейдоошье эндэ олохогүйт. «Коммунизм» колхозшье өөрынгөө эрхим барилдаашадтай. Тэдэнэй нэгэн, комсомолой гэшүүн, хонишон Юрий Цырендоржиев хүнгэн бэетэйшүүлэй дундаһаа аймагай чемпион гэһэн нэрэ солотой.

Иимэл даа, комсоломой ударидагшын үдэр бүринь барагдашагүй хэрэг үйлэнүүд. Һайн хэрэг үйлэ ударидахы, эмхидхэхы шадабариин лэ үрэ дүн ха юм даа.

Евг. ЗАХАРОВ.

Авторай фото-зурагууд.

Түрүү хүн тухай хөөрөөн

ДАМБАХАЙН Б...

Үглөө бүхэндэ наранай гараха үеэр Шанага тосхоной захада байдаг мастерской тээһээ трактор, машинануудай бардаастай шангаар хүнхинэлдэхэ, тэрээн соогуур хэнэйшьеб алха, балтаар түмэр түдэгэ наншажа, хангируулха жэнгируулхэ абяан баһал элихэнээр дуулдадаг.

Энэмнай кузница сооһоо дуулдаһан абяан.

Хара тортог болоһон байра соо ороходо набтархан аад, задарюун хүдэр бэетэй, наһажаал болоһон хүн сүлөө тухагүй хүдэлнэ. Гал сооһоо уб улаан түмэр абаад, балташантайгаа забда залигүй тоншсно; нилээд томо балта хүндэхэнөөр нэгэ жэгдэ буужал байна. Түмэрөө тэбхылгэнэ. Һунаанашье, годилгоношье, бага хүрэхэтэйнь адли гал уруугаа дахин хэнэ.

Тиигээд баһа нэгэ уб улаахан монсогор түмэр гал сооһоо абаад, тэрэнээ хабтайтар сохихо мүртөө зохидхоноор шобогор хушуу гаргажа, үшөө тоншоһоор байтарнь тэрэнь морииной таха болошоно.

Эдэ юумэдые тамхи татаха зуура хээдхидэг. Хүдэлжэ байхыень харахада ехэ яаралгүйхэн аад, тон ханалгатай, сохисо, тоншосо бүхэнинь оншотой мэргэн, нэгэшье үлүү хүсэ дэмы гарганагүй хэбэртэй.

Кузницань балайшье таатай бэшэ, хэдэн заяанай хуушаржа, зутан хара тортог болошоһон. Сонхонь һула, үүдэниинь сэлеэтэй. Хөөргын улаан гал, халуун охиндо досоонь эгээл зохид, һэрюуншэг байна.

Иимэ сүлөөгүй хүдэлжэ байхадань, хүнүүд ерээд лэ энэ тэрэ юумэ асаржа, «бушуу түргэн хэжэ үгыт, үхэр малай үбһэндэ ошохом», «би баһа яаранам, Улаан-Үдэ ошохом» гэлдээн, тоосолдоон таһарнагүй. Теэд энэмнай ганса мүнөө бэшэ, тэнгэриин үдэр бүрил болоjо байдаг юумэн ха юм. Түмэршэ дарханай хэхэ юумэ барагдаха бэшэ.

Энэ набтархан бэетэй, харашаг шарайтай, задарюун бэетэй, даараха хүрэхые, эсэхэ сусахые мэдэхээ болиһон хүмнай Бэшүүрэй аймагай Бодонгуудай совхозой эгээл хүндэтэй, алишье тээшээ дарханай дүрэтэй, ёһотойл «алтан гарһанай» нэгэн болоно. Коммунист Дамба Ринчинов нютаг нугадаа, зон нүхэдэйнгөө дунда Цыденэй Дамба гэжэ алдаршанхай юм.

Дамба Ринчинов Шанага нютагтаа нэгэл ажалдаа, үнөөхил энэ кузницадаа, гушаад жэлэй хугасаа соо таһалгаряагүй хүдэлнэ. Дамба ахай эды олон жэл соо нэгэ үдэр һамшаа һаатаагүй, веялкэ, сеялкэ, тэргэ, трактор, машинануудай энэ тэрэ юумые, модотойнь, түмэртэйнь дархалжа, шэрээхыень шэрээгээд, гагнахыень гагнаад, мүлихыень мүлеэд, бүтэн болгоод лэ табидаг юм. Баһа хажуугаарнь хүнүүдэй гэр доторой, гар үзүүрэй эд зэмсэг—һүхэ, хутага гэхэ мэтэ юумэ хээд үгыш гэжэ ерэхэдэнь, «сүлөөгүйб», «хэхэгүйб» гэжэ хэрзэгы шэрүүнээр бэедээ сэн нэмээжэ, бүдүүрхэжэ байдаггүй, хэзээшье бүтээхэ тээшэнь хэлэдэг.

Дайнай урда жэлнүүдтэ Дамбын балташанаар хүдэлжэ, түмэршэ дарханай дүрэ шадабариие олоод, эрхимээр хүдэлжэ байтарнь Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайн эхилжэ, яахашье аргагүй дуратай ажалаа, нютаг голоо, гэр бүлэнэрөө орхижо, 1941 ондо фронтдо мордоо һэн. Гэрһээ мордоһонһоо хойшо сэб сохэ Волховско фронт дээрэхи байлдаанай гал дүлэнэй түлэг соробхилжо байһан газар руу ошожо ороһон байна.

Тиигээд Ленинградска фронт дээрэ дайлалдаа. Хэды дахин хүндөөр шархатабашье, хархис фашистнуудые балтаар сохиһон шэнгеэр үй бута сохилсоод, дайсанаа даража, даагаяа һүүлдэжэ, түрэл нютагаа бусажа ерээ һэн.

Габьяа ехэтэйгээр байлдаһанайнгаа түлөө Дамба ахай гүрэнэй олохон шагналда хүртэһэн. 1943 ондо тэрэ Ленинградска фронт дээрэ нэгэ ехэ байлдаанда орохынгоо урда тээ Коммунис партиин гэшүүндэ орохые хүсэнэб, хэрбээ мэндэ бусаагүй һаам, намайе коммунист гэжэ тоолохыетнай ... мэдүүлгэ баряа һэн.

— Тиигэжэ тэндэ ... тиин гэшүүн болоһон ... Дамба Ринчинов хэ...

— Эгээ мүнөө ... дарханаар ажаллаха... лоо гэб даа. Дам... асуубаб.

— Ямар гэжэ ... гээшэбиб даа. Бүхы ... хуу дархалһан кузни... хил зандаа, нэгэшье ... хэдэг ажалниишье ... Тиигэбэшье ажабайд... хиһаа тад ондоо боло... ябаһан хүндэ урматай... болоо ха юм. Ажалай ... һайн болоо: урдань ха... бүхы наһаараа һайн ... һатан болоош, энэ ... жэ абаад амара гэжэ ... гааб даа. Теэд мүнөө ... түхэриг пенси абаха... данай мүнгөөр тоолох... энэмнай һара бүхэнд... мал, хажуудань үшөө ... тайгаар гүрэн үгэнэ ... үбгэжөөл баяртайгаар...

— Дамбахай, пенс... даа, нигээд лэ амар... бэзэ? — гэбэб.

Тиихэдэм нам тэ... ямар сэдьхэл бодол... на хаб гэһэндэл адагла... нигэжэ хэлэнэ:

— Би пенсидэ гара... рааб, теэд ажалгүй, ... кузницагүйгөөр байжа... байнам.— гэбэ.

— Хэрбээ, заал һа... гээгүй һаань, үшөө ... түмэрөө тоншохо тэ... гээдшье совхозой хүт... шэнэ, оньһожоруулаг... ца барихабди гэгшэ, ... орожо хүдэлжэ үзөө ... байгаа.— гээд нэмээн...

Иимэл ажалдаа ду... харалтагүйгөөр хүд... совхозой дирекци, па... ком тэрэниие оло да... үнэтэй шагналда хүр...

Ц. ...

ТАЙГЫН БААТАРНУУД

Үдын тэн багаар Баргажанай леспромхозой Журавлихын пунктын модо отологшодой участогта хүрэжэ ерэбэбди. Нарһан модоной хүхэ ногоон залаа дээгүүр хабарай дулаахан наран элшэ туяагаа элбэгээр адхана. Модо таллуулдаг тракторнуудай хүнхинөөн холоһоо соностоно. Отологдоһон модон абяатайгаар унажа, шорой тооһо бурьюулна. Шүрбэһэлиг шанга гартаа хурса һүхэ бариһан Анна басаган габшагай түргэнөөр модоной гэшүүһэ сэбэрлэнэ:

— Гоша, шамдыш, трактор удаан бү бари,— гээд аргамжаар модо гохолжо байһан Алымовта хандана.

— Ходо яаруулжа байха, яагаа зоригтой басаган гээшэбши. Зуу гаран кубометр модоной гэшүүһэ сабшахадаа эсэдэггүй юм гүш? — гэжэ Гоша һанаһанаа табиба.

Журавлихын пунктын начальник Валерий Яковлевич Мохов бүри конторо соо намтай хөөрэлдэхэдөө, Антип Павловай даадаг бага комплексно бригадын хүдэлмэришэд тухай тобшо тэдыгээр хэлэхэдээ, яһала эбтэй эетэйгээр хүдэлдэг, урагшаа эрмэлзэһэн хүнүүд юм гэжэ магтаа бэлэй. Валерий Моховой хүдэлмэришэдөө һайн мэдэхэнь зүбтэй даа.

Антип Павловай хүтэлбэрилдэг бага комплексно бригадын хүдэлмэришэд байгша оной түрүүшын квартал соо 4056 кубометр модо отолхо даабаряа 5560 кубометртэ хүргөө. Харин март һара соо 211 кубометр модо бэлдэжэ, хоёр мянгатанай тоодо оролсоһон байна. Түйлаһан амжалтаараа һанзагаа амарангүй, үдэр бүри үшөө ехэ модо отолхо гэһэн зорилго урдаа табиһан тус бригадын хүдэлмэришэд улам эршэмтэйгээр ажаллажа байнхай.

Уданшьегүй модо таллуулдаг трактор хүрэжэ ерэбэ. Бригадир Антип Павлов трактораа жолоодон, мэнэ һаяхана Георгий Алымовай түмэр аргамжаар багсалан хүлигдэһэн модонуудта дүтэлүүлбэ.

Тракторай кабина сооһоо тэрэ буун сасуугаа Георгий Алымовта туһалалсажа, хэдыхэн лэ минутын хугасаан соо модоёо трактортаа ашаба. Шамдуухан кабина соогоо орожо, скоростьёо оруулан сасуу газ дараадхиба. Алар хүсэтэ трактор арсалан шэнги хүсэтэйгөөр урагшаа дабхин, утагэгшын модонуудые шэрээд ябашаба.

Модод хойно хойноһоо унана. Александр Чирков «Дружба» хюрөөгөө гартаа шангаар бариһхай, сухарилтагүй урагш... Хайшаашье харахада ... дол. Таллуулжа хэз... юм гэжэ һанахаар. Уд... тэй Александр Чирко... жэ байхыень хараад... хаар. Тэрээндэ минут... цихэ, модо таллуула... дэжэ болохогүй ха ... хюрөөшэн Чирковто ... хэдэ, тэрэ хюрөөгөө ... лазханаар анеэбхил... хүдэр гараа һарбай...

— Сайн байна, нүхэ... лалгын үе болотор 6... хүдэлмэреэ бүтээхэ ... Мүрысөөнэй эрилтэ ша... мэдүүлбэ.

— Һүүлэй үедэ ... бүрилөө 100 кубомет... дэдэг болоо. Бэшэ ... эдэнһээ жэшээ абан, ... саг дүүрэнөөр ашагл... оролдоно,— гээд ту... мастер Владимир Кру... горхон хөөрэнэ.

Оньһон техникэ... ашаглан, эдэбхи ... ажаллаһан энэ бриг... мэришэд амжалта түй... роо туйлана. Элдэв... онойнгоо даабари... 2000 кубометр модо ... дээшэлүүлэгдэһэн соц... абаһан юм. Энэ ... бэелүүлхэ арга шал... бии гээд һанагдана.

К. ЖАМ...

ЭРДЭМТЭД ХҮДӨӨ ГАРАБА

Улаан-Үдэ городой дээдэ һургуулинуудай багшанар-эрдэмтэд, Бурядай филиалай эрдэмтэд, партийна эдэбхитэд үзэл сурталай хүдэлмэри һайжаруулха хэрэгтэ туһалха зорилготой республикын бүхы аймагуудта гараба.

Жэшээнь, Зүүн Сибириин культурын институдай багшанар философиин эрдэмэй кандидат Н. М. Бильтуева, түүхын эрдэмэй кандидадууд М. М. Шмулевич, Л. Н. Кузьмина гэгшэд Хориин, Хэжэнгын аймагта гараба. Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Бурядай багшанарай институдай багшанар түүхын эрдэмэй кандидат Б. О. Гатапов, Н. Б. Лубсанов, С. Ж. Балданов гэгшэд Түнхэнэй аймаг ошобо. Бурядай филиалай эрдэмтэд Г. О. Туденов, Р. М. Аюшеев, Э. О. Доблова гэгшэд Баргажанай аймаг гараа. Мүн тэрэшэлэн Зүүн Сибириин технологическа, хүдөө ажахын институдай хэдэ хэдэн багшанар Яруунын, Бэшүүрэй аймагуудта гараба. Мүн бэшэшье аймагуудта эрдэмтэд, партийна хүдэлмэрилэгшэд гаранхай.

Байгша оной апрелиин 22-hoo эхилээд һарын эсэс болотор партийна, комсомолой һуралсалда дүнгүүдые гаргаха хэшээлнүүд үнгэргэгдэхэ, зарим газарта зачедууд, шалгалтанууд болохо юм. Политическэ һуралсалай дээдэ шатада—теоретическэ семинарнуудта теоретическэ конференцинүүд үнгэргэгдэхэ болонхой.

Хүдөө тараһан багшанар, эрдэмтэд эдэ хэшээлнүүдые үнгэргэхэ хэрэгтэнь партийна организацинуудта туһалха, тэдээндэнь байлсаха юм. Гадна эдэнэр мүнөө үеын нийтэ-политическэ асуудалнуудаар, В. И. Ленинэй ойдо хабаатай темэнүүдээр лекцинүүдые уншаха, хүдөөгэй ажалшадтай— механизаторнууд, малшад, һаалишад, хонишодтой уулзаха зорилготой. Эдэ бүгэдэнь хүдөө нютагуудай культурна ажабайдалда горитой нүлөөлхэ байһаниинь ойлгосотой.

Д. ДОРЖИЕВ.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүдһээ

МУУГААР ХАНГА...

Захааминай аймагай «Победа» колхозой эбэртэ малай 4 гүүртэ түб һууриһаа 20 гаран модоной зайда байрладаг юм.

Цахирай сельпо тэндэхи малшадые эд бараагаар хангажа байха ёһотой аад, малшадай дунда наймаа эмхидхэнэгүй. Ушар иимэһээ, тэндэхи Хасууртайн малшад хэрэгтэй эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые худалдажа абахын тула аяар холо Закаменск хотогү, али Цахир тосхон руу ерэжэ, үнэтэ сагаа гээхэ, дааража баатай болоно.

Харин Цахирай се... «мэнэ гэһээр худал... эмхидхэхэбди» гэжэ ... шадые найдуулһаар ...

«Победа» колхозой ... холо газарта байрлад... эд бараа, эдеэ хоолой ... дээр саг сооль хангагд... эрилтэ табихын ... анирагүй, һанаа амар... хань гайхалтай.

Б. ...

Д. ЦЫРЕНДОР...

ХОНХО №9

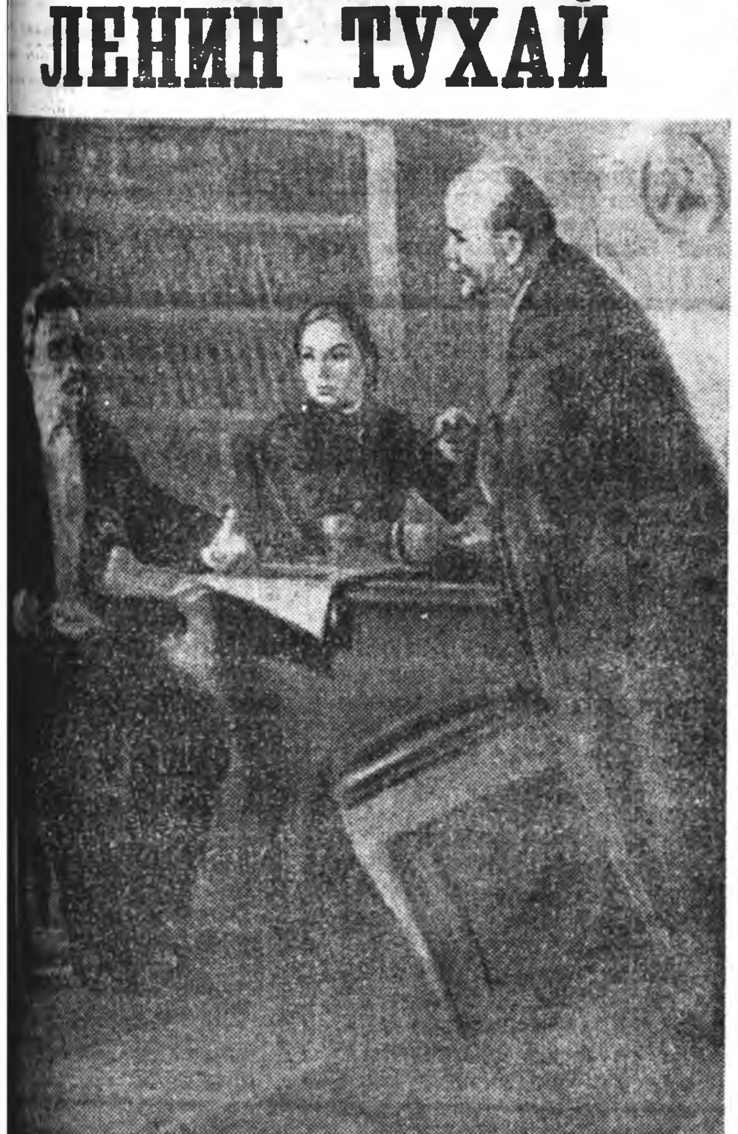
ЭНЭ ХУУДАҺАНДАМНАЙ УНШАГТЫ:

□ Украинын пионернүүд—сэрэгшэдэй мүрөөр.

◇ Хүүгэдтэ зорюулагдаhан шэнэ зохёолнууд.

□ Хурамхаанhаа ерэhэн бэшэг.

УРАН ЗУРААШАД ЛЕНИН ТУХАЙ

Апрелиин 22-то Владимир Ильич Ленинэй түрэhөөр 99 жэ... ойе түрүү хүн түрэлтэн тэмдэглэбэ. Тэбхэр жэл болоод ... багшын түрэhөөр 100 жэлэй ой гүйсэхэнь. Уран зо... ...шод, зураашад, хүгжэмшэд агуу багшын дүрые зохёолнууд ...ю мүнхэлжэ, алдарта ойе эрхим бэлэгтэйгээр угтахаар ... байна.

Буряад ороной уран бүтээлшэд мүн лэ ехэ бэлэдхэл ябуул... Жэшээнь, республикын искусствын габьяата ажал ябуулаг... А. Окладников «Россиhаа ерэhэн hонинууд» гэhэн ехэ зу... бүтээнхэй. Тэрээн соогоо И. В. Бабушкинай аяар холын ... хүрэжэ ошоод, Владимир Ильич Надежда Константи... хоёртой уулзаhан тухай автор домоглоно. Тус зураг hая... үнгэргэгдэhэн республиканска выставкэдэ табигдажа, оло... анхарал татаа юм.

Үхибүүд! А. Окладниковай «Россиhаа ерэhэн hонинууд» ... зурагай буулгабарине танай анхаралда толилбобди.

Э. ЛАПИНАЙ буулгабари.

ЯМАР БЭШЭГ ЕРЭГШЭ ААБ?

Дайшалхы алдар солын замаар

«Штаб следопытов» гээд гү, али үгышье hаа, «Красные следопыты» гэжэ hүүлдэнь гараа табиhан бэшэгүүдые Украинаhаа үнгэрэгшэ зунhаа абадаг болобоб. Юуб гэхэдэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда наhа бараhан ахатайм сугтаа дайлалдаhан хүнүүдые бэдэрхэ ябуулга хэhэн байгааб.

Совет Украинын газар дээрэ, тодорхойлходо, Сумской областиие сүлөөлхэ байлдаанда хабаадахадаа наhа бараа, тэндэхи нэгэ hууринда хүдөөлүүлэгдэбэ гэжэ мэдээсэhэн саарhан абтаа hэн. Тиимэhээ Сумской областиин «Ленинская правда» газетэдэ (украин хэлэн дээрэ гарадаг) хандагдаhан байгаа. Эндэ гараhан мэдээсэлые уншамсаараа, тэрэл областиин Могрица (ахаймнай эндэ хүдөөлүүлэгдэhэн гэжэ заагдаhан) гэдэг hууринай hургуулиин үхибүүд намда бэшэг эльгээдэг болонхой.

Тон юрын конверт. Корж Лида И. гэжэ хүнhөө тон түрүүн бэшэг ерээ. Эндэнь нигэжэ бэшээтэй:

«Танай аха тухай юушье мэдэнэгүйб. Мүнөө үбгэнтээ хамта эндэ амаралтадаа гэртэхидтэнь ерээд байнабди. Нүхэрни врач.

«Ленинская правда» газетэдэ танай бэшэг уншаад, Могрица hуурин тухайда мэдээсэхэ гээ hэм. Нүхэрэйм эсэгэ мүн лэ багша хүн байhан, эндэхи үхибүүдые hургадаг байгаа. 1943 ондо Ленинград шадар наhа бараhан. Дайнай дүүрэhэнhээ хойшо ямар олон жэл үнгэрөө гээшэб! Теэд тэрэнэй шарха үшөөл хүндүүлхэй зандаа, уйдхар гашуудалынь мартагдаагүй. Эжымнай хүлеэhэн зангаараа...»

Саашань энэ hуурин тухайдаа бэшэнэ. Ехээр ногооруулагдаhан, сэсэрлиг саадтай, тэрэнэйнь тэг дунда солдадуудай хүшөө. Табсан, тэрээн дээрэнь бронзоор хэhэн солдат пилотко малгайгаа доошонь даран татаhан зогсоно. «Мэдэгдээгүй 46 солдат эндэ хүдөөлүүлэгдэhэн» гээд эндэнь бэшээтэй.

...Могрица — Украинын тон юрын hуурин. Эндэ мүн лэ тон юрын украин хүнүүд хүдэлжэ, hуража байдаг. «Бэшэг бэшэгты, бидэ харюусахабди. Коржтоной бүлэ» гээд уншахадаа, олон юумэн толгойдом ороно.

Дайнай жэлнүүдтэ буряад эхэнүүдэй, бэреэд, басагадай хэлсэдэг эхэнэрэй нюурта а ж а г л а н а б. Үгэнүүдые hананам. Нүхэд, хүбүүд, эсэгэнэр, аха дүүнэр тухайдаа hонирхожо, бэе бэеhээ асуухадаа: «Бэшэг ерээ» гэхэдээ, эхын ялалзаhан нюдэ хараhан шэнги болоноб. «Үни заяанай абяан үгы» гэхэдээ, барайhан шарай буряад «Саарhан ерээ ха даа...»

Ингээд лэ тон дүтынгөө хүнүүдые: инаг нүхэрөө, түрэл түтнмөө алдаhан эхэнэрэй сэдьхэлдэ юугээршье hалгашагүй гуниг түрэнэ. Иимэл «саарhа абаhан» нэгэ эхые hананам. Хүбүүнэйнгээ уптажа байhан орон хуряадаггүй hэн. «Хүлөөрөө мордоhон хүн бусадаг юм» — гээд хүбүүгээ хүлеэдэг бэлэй. Айлшанай ерэхэдэ, талаар ошоод, үглөө мүнөө бусахаяа байhан юм шэнгеэр: «манай хүбүүнэй орон дээрэ унтагты» гээд дэбдихэр заhажа үгэхэ...

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай жэлнүүдтэ ами наhаяа үгэhэн сэрэгшэдэй нэрэ, обог үшөөл тодоруулагдаадүй, ороноймнай баруун область, хизаарнуудай газар нютагуудта олон хүбүүд хүдөөлүүлэгдэhэн байна ха юм даа. Эдээниие элирүүлхэ зорилгоор бэдэрэлгын айхабтар ехэ хүдэлмэри ябуулагдажа байдаг гэжэ мэдэнэбди. Иимэ бэдэрэлгэ хэдэг Могрица hууринай hургуулиин үхибүүд багшанарайнгаа ударидалга доро мүн лэ ехэ юумэ хэжэ байдаг. «Манай hууринда хүдөөлүүлэгдэhэн сэрэгшэдэй гэртэхидые ходол бэдэржэ байдагбди, 46 хүнэй 15-ниинь элирүүлэгдөө» гэжэ тэдэнэр бэшэнэ. Манай нютагые дайсанhаа сүлөөлхын тула ами наhаяа үгэhэн сэрэгшэдэй гэрэлтэ дурасхаал нангинаар хадагалжа ябанабди, энээн тухайда бүхы үхибүүд мэдэhэй гэжэ хүсэнэбди. «Дайшалхы алдар габьяагай таhалгые» үдэр бүри хэдэн арбаадаараа үхибүүд ерэжэ харадаг...» гээд тэдэнэр бэшэнэ.

Байд гээд лэ бэшэг ерэнэ. Нэгэн соогоо тэндэхи үхибүүд нигэжэ бэшэнэ: «В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо бэлдэжэ байнабди. Энэ үедөө Буряадай АССР-эй нэгэ hургуулитай бэшэг абалсаха хүсэлэнтэйбди. Та манине тэдээнтэй холбожо үгыт» гэжэ гуйhан.

Бэшэг хүлеэнэм. Магад сэрэгшэ офицер Р. Ж. Жугдуронтой сугтаа дайлалдаhан хүнhөө бэшэг хүрэжэ ерэхэ үгы юм аа гү, али hонюуша үхибүүд шэнэ hонин мэдээсэхэ ха гү?...

Д. ЖУГДУРОВА.

ҮХИБҮҮДТЭ ЗОРЮУЛДАГ БАЙГААЛ!..

...дэй буряад литературын ун... ...ри табилсагшадай нэгэн — ... Балданжабоной түрэhөөр ...ганайнь ой hаяхан гүйсөө. ... эдир уншагшадай бэлигтэ ...олшын намтараар, номуу... ...рхожо, библиотекэнүүдтэ ...хандадаг болоhониинь гай...

...ягадаа долоодохи класс ... комсомолой хүдэлмэрилэг... ябахадаа, эдир пионер... ...улзадаг, тэдээн тухай шу... бэшэдэг hааб даа. Тиимэhээ ... хэблэгдэhэн түрүүшынь ...хэн» гэжэ нэрэтэй байна.

Тэрэ гэhээр үхибүүдтэ зорюулhан олохон номуудые уран зохёолшо бэшээ. Жэшээнь, «Түүдэгэй ойро», «Алтан гадаhан», «Үдэрhөө үдэртэ» гэhэн согсолборинууд, «Галуунууд» гэжэ онтохон, «Таба», «Алханын нюусанууд», «Бүргэд» гэжэ туужанууд— булта эдиршүүл тухай ха юм. Нэрлэгдээшэ зохёолнуудай олонхинь ород хэлэн дээрэ хэблэгдэнхэй. 1957—1958 онуудта Шэтын номой хэблэлдэ «Бүргэд», «Алханын нюусанууд» гараа hэн. hүүлдэнь «Алханын нюусанууд» — Москвагай Детгизээр хэблэгдэжэ гараа. Үшөө Кишинёв хотодо молдаван хэлэн дээрэ гараhыень тэмдэглэнгүй аргагүй. Гурбан туужань монгол хэлэн дээрэ оршуулагданхай.

Жамьян Балданжабоной зохёолнуудай геройнууд — юрын хүбүүд, басагад, hургуулиинхид, өөрөө hургуулида удаан багшалhан, директорээр хүдэлhэн хадаа үхибүүдэй аяг зан, абариие hайн мэдэдэг байгаа.

hүүлшынгээ жэлнүүдтэ бэшэhэн «Үндэрэй галнууд», «hүүлшын табиса» гэжэ туужануудыень, «Паровоз хуугайлна», «Сэнхир хаданууд» гэжэ романуудыень, ехэшүүлдэ зорюулагдаhаншье hаань, үхибүүд ехэ дуратайгаар уншадаг. Жамьян Балданович Балданжабон 1934 ондо СССР-эй уран зохёолшодой холбооной гэшүүн боложо, Максим Горькиин гар табилгатай билет абаhан юм, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаhан юм гэжэ эдир уншагшад булта мэдэхэшьегүйдөө болохо.

Бэлигтэ уран зохёолшын ойе тэмдэглэн, багшанар шабинартаяа номуудыень дахин уншажа, зүбшэн хэлсэлгэ үнгэргөө ёhотой гэжэ hанагдана.

Е. ХАЗАГАЕВА,
хүүгэдэй республиканска библиотекын хүдэлмэрилэгшэ.

...ЬИЧТЭЭ ХАНДАНАБДИ!..

...аяар холын Баргажанай аймагай Хурамхаанай ин... hургуулида hуранабди. Манай hургуулида 287 hураг... ...адаг. Тэдэнэр булта шахуу малшадай үхибүүд. Ту... ...й түхэреэн жэл соо малда ябадаг.

...эшье бидэ тусхай интернат hургуулида hуража, эр... ...гэжэл олохо аргатай байhандаа Эхэ орондоо, Лени... ...тида баясхалан хүргэнэбди.

...ы hурагшадай 127-ниинь пионернүүд, 141-ниинь ок... ...шууд, 19-ниинь комсомолшууд юм. Ехэшье, багашье ...д Ленин багшын 100 жэлэй ойдо шадалаараа бэл... ...хэ оронойнгоо, эхэ, эсэгынгээ ашые харюулжа, эрхим ... hурахаяа оролдохоhоо гадна, баhа ажалай бэлэг ...бди.

...т hара соо hургуулиингаа эрхим пионернүүдые ком... ...зэргэдэ абаа hэмди. Комсомолой суглаан дээрэ бидэ... ...ан түсэб гэхэ гү, али уялга баталан абаа hэмди. Тэ... ...мнай комсомолшууд болон пионернүүдэй хүсөөр hур... ...таа газар дээрэ Ленинэй аллей эмхидхэхэ гэжэ бэ... Тэндэмнай элдэб модод hуулгагдаха.

...намарhаа эхилжэ классуудай хоорондо мүрысөөн ... Тус мүрысөөнэй дүн hайн hуралсалhаа, журамhаа, ...тын ажалда хабаадаhанhаа дулдыдаха. Мүрысөөнэй ...гаргагдахада, нэгэдэхи hуури эзэлhэн класс Байгал ...эгүүр аяншалжа, хоёрдохи hуурида гараашад аймаг ...а ябаха юм.

...оной апрелиин 22-то хүн түрэлтэнэй эгээл хүндэтэй ...В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ой гүйсэхэнь. Би... ...нхид Ленинэй үе сагhаа хожомдожо түрөө. Теэд бидэ ...өө Ленинэй үе сагай хүнүүдбди гэжэ нэрлэхэ эрхэ... ...жэ hананабди. Тиимэhээ бидэнэй эдирхэн сэдьхэл... ... багшын нэрые зүрхэндөө нангинаар дурдажа яба... ...бахабди.

Д. МАЛАНОВА,
комсомолой эхин организациин секретарь.
Б. БАДМАЕВ,
комсомолой комитедэй гэшүүн.

ГҮЛГЭД ЗАДАРЖА...

Хагсуу hалхин нюдэ нюургүй
Хара шарайгаар hалхилан
байгаа.
Хабарай добтолгодо hаалта
хэхээ
Хамсыгаа шаман, үбэлнай
оролдоо.
Хүйтэншье байг, хүшэршье
байг, —
Хүнгэрэг саhан хайлан барагдаа.
Наран дүүхэй наартайгаар
мэшээн.
Наашань элшээ ябуулжал
байгаа,—
Наранай халууе бэедээ шэнгээhэн
Нарайхан бургааhад гүлгээ
бүлсылгэн,
Намирhан торгон дэгэлээ
хэдэржэ,
Нажарай ерэhые дуулгахань
мандаа!

А. НИМАЕВАЙ фото.

ТААБАРЯА ААЛСАЯ

Ганса модон ганир-гунир гээ,
Газар дэлхэй нир-нир гээ.

Урсаhаа утаан гараба,
Уляастайда гал нособо.

Харуу hамган хасартаа нүхэтэй.

Гурбан нүхэтэй,
Гутаар аматай.

Хүнды газарта хадагала,
Хүүгэдтээ бү үзүүлэ,
«Хан!» гэбэлни үхэбэ гэжэ мэдэ.

Түнхэнэй аймагай Толтойн
дунда hургуулиин 8-дахи
«Б» классай hурагша Нина
ДАРБАЛАЕВАГАЙ
суглуулбариhаа.

ҮЛЬГЭР — *Нима ЦЫНГУЕВ*

ЭДИР ГЕОЛОГ

Аяншалгада ябадаг
Ахайдаал тон адлихан
Геолог болохоо хүсэжэ,
Гоёхон шулуу түүжэ,
Нансалмаа басагахан
Наадаха ехэ дуратай юм.
Урин дулаахан үглөөгүүр
Уран аллга зэдэлгэн,
Алтарма шулуу түүхэеэ
Аргагүй баяртай алхалба.
Урда хадынгаа бооридо
Удаан саг соо бэдэрбэшье,
Агы нүхэ шэншэлбэшье,
Алтарhан шулуу олобогүй.
Үсхэн зүлгэ ногоон соо
Үбдэглэн бэдэржэ ябатаhнь,
Харсага гэнтэ шуумайн
Хажуудань буужа,
Шурган хэбтэhэн дальбараае
Шүүрэн абаашахаа забдаба.
Хайратайхан дальбараае
Хашхаран Нансалмаа аршалжа,
Арбаганан, шэдэлэн харсагые
Арай гэжэ үлдэбэ:
— Бишыхан морхогор
дальбараа
Булайл түргөөр далижаад,
Хүхэ тэнгэридэ ниидэн
Хүхюун дуугаа дуулыш даа..,—
Басаганай хэлэжэ байтар,
Булжамуур элин ерээд,
Нарин үдээ hуган
Нансалмаадаа үгэбэ:
— Һайхан сэдьхэлтэй
басагахан,
Һанаhан хүсэлөө бүтээхэш даа.
Уршагтан ядабал, намай
дурдаад,
Үдымни үлеэн табяарай даа,—
гэбэ.

«Ахайдаал адляар одоошье
Алтарhан шулуу олохом даа»—
Урматай шэбшэн Нансалмаагай
Улам саашалан ябатарнь,
Үрбэгэр нарайхан инзаган
Урьхада орошоод байба:
— Ай, барhан, инзагахан,
Аюулда орошоод байна гүш
даа?
Аргагүй түргэн томо болоод
Аглаг хүбшэдөө сэнгыш
даа..,—
Басаганай сүлөөлжэ байтар,
Боро гүрөөhэн ерээд:
— Ехэл hайн басагахан,
Ерэhэн хэрэгээ бүтээхэш даа.
Тулижа зобохо болоо hаа,
Түргэн намай дурдаарай даа,—
гэбэ.

«Геолог шэнги одоошье
Гоёхон шулуу олохом даа»,—
Урматай шэбшэн Нансалмаагай
Улам саашалан ябатарнь,
Зэргэлhэн шулуунай забhарта
Заряагай хүбүүхэн
торолдошоод,
Уhатаhан бэлсэгэр нюдөөр
Урдаhаань шэртэн байба:
— Заахан хөөрхэн заряахан,
Зангада ороод байна гүш даа?
Энэл дороо шамайе
Эндэhээшни сүлөөлхэб даа.
Бүмбэгэ шэнгеэр мухарин
Бүмбэр бүмбэр гүйгыш даа..,—
Гэжэ басаганай байтар,
Гэнтэ эхэнь ерээд:
— Арюухан сэдьхэлтэй
басагахан,
Алтарhан шулуу олохош даа,
Айжа мэгдэхэ болоо hаа,
Ооглон намайе дурдаарай даа,
— гэбэ.
«Ябаhан хүсэлөө бүтээжэ,
Ялагархан шулуу олохом
даа»,—
Ухаангүй баяртай Нансалмаа
Улам өөдөө дабшаба.
Буртаг бүтүү үрмэдэhэн
соогуур
Бүдэрэн унан ябаба.
Орьё-торьё шулуун соогуур
Алхи алхиhаар гараба.
Урал аманиинь хатажа,
Унаха дүтэлөөд ябатарнь,
Арбан тээhээнь гэнтэ
Алда могойнууд дүтэлбэ.
Галзуу хурса нюдэнүүд,
Галаар соробхилhон
хадхуурнууд
Үмхэй хороор шиигаhан
Улам улам дүтэлбэ.
Шэшэрэн сохилhон зүрхэндэнь
Сэхэ шэглэн дүтэлбэ.
Басагахан хүдэлхөө болишоод,
Бүрбын зогсожо байтараа,
Һүрдэн ехээр айhандаа,
Һалганан шангаар бархиржа:
— Абарыш заряа! — гээд
Ооглон Нансалмаагай
хэлэхэлээр,
Зүг бүриhөөнь гэнтэ
Заряанууд сугларжа,
Мундуу эрэлхэгээр добтолон,
Могойнуудые таhар хазаба.
Һүүлдэнь Нансалмаада
дүтэлжэ,
Һүгэдэн, хоншоорнуудаа
үргэжэ:

— Арюухан сэдьхэлтэй
басагахан,
Алтарhан шулуу олохош даа.
Урматай, зоригтой ябажал,
Үндэрэйл оройдо хүрыш даа,—
гэбэ.

Басагахан ехэл баяртай
Бүхы шадалаараа алхалба.
Шанга халуун наран
Шатаажа байhандал шараба.

Дүрэжэ носожо байhандал,
Дороhоонь шулуун хайраба.

Ангажа, хүлэржэ, эсэнхэй,
Өөдөөл дүүлин ябатараа,
Гэнтэ мэдэхэдээ, пулаадаа
Гээжэрхиhэн байба:

— Яажашье hаань, мүнөөдэр
Ялагархан шулуу бэдэрхэб.

Ахайдаал адли боложо,
Алтарhан шулуу олохоб.
Геолог шэнги одоошье
Гоёхон шулуу абаашахаб..,—

Урмагай, зоригтой
Нансалмаагай
Үндэрэй оройдо гарахадань,
Ялагар hайхан шулуунууд
Ябталаатай байба.

Баранhаа hайханиие шэлээд,
Басагаханай абаха гэхэдэнь,
Буртаг хара үүлэн
Бөөгнэрэн гэнтэ сугларжа,
Хүйтэн шанга hалхин
Хүүен гэнтэ үлеэжэ,

Газар тэнгэри хаха зүhэн
Галта сахилгаан сахилба.
Тэhэржэ бутаржа байhандал,
Тэнгэриин дуун нэербэ.
Басагахан ехээр айhандаа,
Бархиржаш шадахаа болишобо.
«Эжы!» — гэжэ шангаар
Ээрэгнэн хашхараад унашаба.
Шорбогор нюсэгэн толгойень
Шулгартар сохижо байhандал
Шэрүүн хүйтэн бороо
Шабхадан дээрэhээнь ороно.
Шүрэгэр заахан бэеыень
Шуура-таhара татаhандал,
Шууяма шанга hалхин
Шэрбэн урдаhаань үлеэнэ.
Басагахан ехээр хашхараад,
Бархиран, ёолон,
Ухаа мэдээ алдажа,
Унан, бүдэрэн мүлхибэ.
Норожо ехээр даараhан
Нойтон толгойнгоо үбдэхэдэнь:
— Булжамуур туhалыш! —
гээд
Борохон үдэ үлеэхэлээрнь,
Сэнхир пулаадынь зууhан
Шубуухан хажуудань hуужа,
Зүрхэ сэдьхэлынь баясуулан,
Жэргэн жэргэн дуулаба.
Тиихэтэйнь сасуу,
Тэнгэриин дуун түргэдэжэ,
Гэнтэ ехээр нэерэн
Газар дорьбон хүдэлжэ,
Шуурга hалхин эршэдэн,
Саhан мүндэр шааяба.
Басагахан толгойгоо барьяад,
Бархиран, хашхаран унабашье,
Шулуу абаха гэжэ

Суган урагшаа зүдхэбэ.
Гараа hарбайха гэхэдэнь,
Галта сахилгаан шатаана.
Нюдөө нээхэ гэхэдэнь,
Нюурынь шорой шабадана.
Хээтэй нимхэн платингаа
Хэдэн газараар шуурабашье,
Шүрэгэр нюсэгэн бэеынгээ
Шулгаран ехээр шархатабашье,
Басагахан шүдөө зуугаад,
Бүхы хүсөө зангидаад,
Гэнтэ урагшаа hүрэн,
Галта шулуу тэбэришэбэ.
Тиихэтэйнь сасуу,
Тэнгэри гэнтэ сэлмэжэ,
Аадар, мүндэр, hалхин
Аалида аалидаhаар замхажа,
Зузаан хара үүлэн
Задара задарhаар таража,
Арюун наран манданхай
Игаабари дуулааханаар шараба.
Жэргэмэл дээгүүрнь элин,
Жэргэн жэргэн дуулаба.
Аргагүй баяртай басагахан
Алтарhан шулуу тэбэреэд,
Хариха харгыгаа бэдэржэ,
Хараашалан байтараа:
— Туhалыш, гүрөөhэн! гээд
Түргэн Нансалмаагай
хэлэхэлээр
Һархагар эбэртэй гуран
Һүрэн гэнтэ ерээд,
Бүлеэхэн хотогор нюргандаа
Басагаханиие мордохуулаад,
Шулуун дээгүүр харайн
Шубуун шэнгеэр шуумайжа,
Бүлеэхэн хонгор hэбшээн соо
Басагаханиие сэнгүүлhээр,
Тогтонгүйгөөр гүйжэ,
Түргэнөөр гэртэнь хүргэбэ.
Асарhан hайхан олзоёо
Ахайдаа харуулхадань,
Олдошогүй шухаг
Үнэтэ шулуунууд байгаа hэн.
Ингэжэл Нансалмаа басагахан
Эгээл түрүүн аяншалжа,
Ахайдаал тон адлихан
Алдарта геолог болоо hэн.

Ц-Д. ХАМАЕВ — *ҮХИБҮҮДЭЙ РАССКАЗ*

ДАША

— Даша-а, ногоон тэргэшни хаанаб даа? ...А-а, амбаарайнгаа хойно бы-ы. Зай тиигэбэл абаад ерыш даа. Ой гарая,—гэжэ аша хүбүүндээ хүгшэн абань хэлэбэ.

Хүхэ тэргэеэ Дашань гүйдэлөөрөө ошожо асарба. Хабарай дулаахан үдэр ой гарахаhаа хэн арсахаб!

— Тэргэдэ hууха гүш? — гэжэ хэдэ дахин үбгэөнь асууба.

— Үгы дөө. Би тэргээ өөрөө шэрээд ябахам,— гээд зургаатайхан Даша ооhорhоонь шэрэнэ.

Ой соогуур нилээдгүйхэн хоюулан ябаба.

— Иимэ олон модо эндэ хэн таряа гээшэб? — гэжэ Даша асууба. Үбгөөнь үргэн дэрэхэ шодогор hахалаа эльбээсээн, юун гэжэ харюу үгэхөө шэбшэhэн юумэндэл дуугай ябаба.

— Наран, Газар, Агаар гурбан ургуулаа,— гэбэ үбгөөнь.

— Наран, Газар, Агаар гартай hэн гү даа,— гэжэ Дашань буляалдаба.

— Наранай гарахаяа болишоо hаа, модод ургаха гэжэ hанана гүш? — гэбэ хүгшэн абань.

— А-а, нээрээ тиимэл,— гэжэ Даша зүбшөөбэ. hэргэжэ эхилhэн байгаалиhаа гү, али жаахан ашаяа хүтэлhэн үбгөөнь хараhанhаа гү, юундэшьеб даа, ойн шубуухайнууд ехэл хүхилдэнэ, hуури байраяа оложо ядан, модонhоо модондо ниидэнэ.

— Үбгөө! — гэбэ удаан дуугай ябаhан ашань: — Юундэ ой соо борбиишханууд харагданагүй гээшэб! Дууhан ондоо, гоёу даа далитай шубууд лэ.

— Борбилоонууд гансал айл соо байдаг юм. Ойн шубууд гээшэни ойдоол байдаг.

— Ойдо юу эдижэ байдаг хаб?

— Жэмэс, hамар, hархяаг, модоной набша намаа...

— Ай, тиимэл ха даа иимэ гоёнууд далитай байнал даа. Борбиишханууд ганса орооhо тоншоод ябадаг тула боро үнгэтэй.

Аша хүбүүнэйнь иимэ тайлбари үбгөөнь баярлуулба. Тэргээ добохон дээрэ орхижо, хүрээеэ мүр дээрээ табяад, үбгөөнь голой бургааhан тээшэ заажа:

— Зай, ерэхэ газартааш ерээбди. Эндэл даа абаашаха гэhэн мойhомнай,— гэбэ.

— Алим бэ? Алин бэ! — гэжэ ябаад, Даша бургааhан руу гүйжэ оробо.

Бүлэг hөөг мойhонhоо холошог, юунhээшье айнагүйб гэhэншүү, амяарлажа ургашаhан мойhоной эшын хажууда үбгөөнь ерэжэ зогсоод, удаан хараба, тойрожо байжа ябаба. Тиигээд дабшалжа hуугаад тамхилба.

— Намар болоходо, мойhон энзэнhээмнай ургаха гү?

— Хоёр-гурбан жэлhээ ургадаг болохо. Ши залхуурангүй уhалжа байха гүш?

— Уhалха, ходо уhалхаб.

— Харууhалжа байгаа hааш, hайхан мойhон ургаха...

Тэргэ соонь мойhоной эшые үндэhэтэйень hуулгажа, Даша үбгөөтэеэ гэртээ асараад, сонхо дороо hуулгаа hэн.

Бишыхан хунэгөөрөө үглөө бүхэндэ Даша хобооhоо уhа асаржа, мойhоёо уhалдаг болонхой. Гурбан жэл болоод байхада, өөрынгөө ургуулhан hайхан мойhо эдидэг болохол.

Москвahaa ерэhэн бэшэг

hОНИРХОЖО ХАРААБДИ

Улаан-Үдын телестуди В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо бэлдэhэн телевизионно программаяа Центральна телевиденеэр, «Орбитаар» Москва хотоhоо haяхан дамжуулаа. Тиигэжэ Совет ороноймнай хэдэн миллион хүн зон Улаан-Үдын телестудиин хэhэн дамжуулга ехээр hонирхон хараба.

Уран гоёор уншалгын дүршэлтэй болоhон диктор Софья Гончикова программынгаа эхиндэ Эхэ оронойнгоо арад зондо Буряадай республикын ажалшадай зүгhөө халуун амаршалга хүргөө.

hүүлээрнь КПСС-эй Буряадай обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоев республикын урданай ба мүнөөнэй ажабайдал тухай тодорхойгоор хөөрэжэ үгөө.

Москва, ленинградайхид ба түбэй областьнуудай, Украина, Прибалтика, Ураал, Поволжи, Крым, Кавказ, Дунда Азида ажаhуугшад БурАССР-эй газар дайдаар, Улаан-Үдын гол гудамжа — Ленинэй үйлсөөр аяншалга хэhэн, Буряад ороной Россин гүрэндэ hайн дураараа нэгэдэн ороhоор 300 жэлэй ойдо зорюулагдаhан найр наада хараhан, Ленинэй ордендо хүртэhэн Буряадай гигант — локомотив-вагон заhабарилгын завод, мяха-консервын комбинат, оперо ба баледэй театр, Борьёогой совхозой ажабайдал, ажаhуудалтай танилсаба.

Мүн Буряадай Республикада ажалша бэрхэ зон олоороо ажаhуудаг гэжэ ойлгожо абаабди. Тэдэнэй нэгэ хэдэн хүнүүдтэй, нэрлэхэдэ, Б. З. Поздеев, А. И. Оширов, К. И. Филиппова гэгшэдтэй танилсаабди.

СССР-эй арадай артистнар Л. Линховоин ба Л. Сахьянова, дуушад Н. Манжеева, Д. Дашиев болон бусадай хатар, дуунуудай концерт, оперонуудhаа гүйсэдхэhэн хэhэгүүд хадаа буряад арадай искусствын түргэнөөр хүгжэhые, хүн зонойнь болбосорон хубилhаниие элитээр гэршэлжэ үгөө.

Тиимэhээ Улаан-Үдын телестудиин бэлдэhэн программа ороной олон түмэн арад зоной магтаал, hайшаалда хүртэбэ.

В. Брайковская,
уран зурааша.
Москва хото.

НЮТАГ НЮТАГАЙ hОНИН

ЛОТЕРЕЙН ШҮҮБЭРИНҮҮД

Байгша оной хоёрдохи лотерейн наадагдахада, Хоринн аймагай Дээдэ-Тайлсын совхозой пенсионер Николай Иннокентьевич Кучумов 3000-аад түхэригэй сэнтэй «Запорожец», тиихэдэ Хоринн совхозой хүдэлмэришэн Михаил Алексеевич Канцер, Үдын совхозой гурбадахи отделениин бухгалтер Жигжит Бадмаевич Бадмаев гэгшэд тус тустаа 250 түхэригэй холодильнигуудые шүүбэ.

Тиихэдэ Хоринн аймагай типографиин хүдэлмэрилэгшэ Цымжидма Номтоевна Содномдагбаевагай абаhан билет 180 түхэригэй магнитофон шүүгээ hэн. Гадна гоё hайханаар нэхэгдэhэн үнэтэй ковер шүүhэн Хүтэл-Нуурай совхозрабкоопой наймаалагша Федосья Ивановна Борисова, мүн хөөбэр пулаад, фотоаппарат, «болонь» плащ, часы болон бусадшье эд хэрэгсэл, мүнгэ шүүhэн Хоринн аймагай олохон ажалшад азатай байhандаа урматай.

Б. ЛАЙДАПОВ.

ЭЭЛЖЭЭТЭ ХАРАЛГАДА МОРДОХОНЬ

Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театрай коллектив РСФСР-эй Культурын министерствын түсэбэй ёhоор байгша оной июниин 17-hоо 30 болотор Москва хотодо тоосоото харалга үнгэргэхэ болобо.

В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэлэй үедэ болохо энэ харалга манай театрай саашанхи хүгжэлтэ, ургалтада политическэ ехэхэн удха шанартай аяншалга болоно гэжэ КПСС-эй Буряадай обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй баталан абаhан тогтоол соо хэлэгдэнэ.

Театрай коллектив Москва хотын ажалшадта В. Шекспирэй «Лир хаан», И. Ойдобын «Далан худалша», Ц. Шагжинай «Хабарай дуун», К. Треневой «Любовь Яровая», Ц. Шагжинай «Галта джунгли», Х. Намсараевай «Цэрэмпэл», Б. Галсановай «Этигэл» гэhэн зүжэгүүд харуулагдахаар театрай репертуарта оруулагдаба.

Театрай коллективэй тоосоото харалгые эрхим сэгнэлтэтэйгээр үнгэргэхынь тула республикын Культурын министерство, Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ гүрэнэй буряад драмын театрай дирекци зүжэгүүдээ hайнаар бэлдэхээр уялгалагдаба.

Зүүн Сибириин технологическа институтдай үдэшын отде... 60 студент haяхан гүрэнэй шалгалта барижа эхилбэ. Шалгалт... рүүшын үдэр «Бурятэнергын» расчетно бүлэгэй начальник В. Шотин, түмэр-бетон хэрэгсэлэй заводой главна энергетик В. Ф. ...лев, авиационно заводой технолог В. В. Собенин гэгшэд ди... хүдэлмэреэ эрхим сэгнэлтэтэйгээр тушааба. Зурагууд дээрэ: 1. ...нэй шалгалтын комисси. 2. «Бурятгражданпроектын» инжен... колай Жалсараев шалгалтын үедэ.

П. БУРМАКИНАЙ ф...

Хүршэ областиин hони...

ЭДЭБХИТЭЙГЭЭР АЖАЛЛ...

Агын округой Согто-Хангилай дунда hургуулиин пионернүүд болон комсомолшуудай олониитын коммунис ажалай субботнигто эдэбхитэйгээр хабаадалсаhыень магтаха дуран хүрэнэ.

Жэшээлхэдэ, түмэрэй хаядаhа суглуулгаар шалгаржа гараhан отрядуулые тоолохо болоо haa, олон. Багашуулай дундаhаа 5 «Б» классай пионернүүд онсо шалгараа.

Ахалагша классуудай дундаhаа 9-дэхи классай hурагшад Климов Володя, Базарсадаев Цыденжап, Дугаров Дари болон бусад эрхимээр ажаллаа.

Хамтадаа үхибүүд 10 тонноhоо үлүү үнгэтэ ба хара металл суглуулжа, олоhон мүнгэеэ В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо зорюулан Ага тосхондо бариг... дахаа байгаа музейдэ ... гэжэ шиидэ.

Гадна XXII партийн ... нэрэмжэтэ түрэл колх... шэнэ поли дээрэ эдэбхи... ажаллажа, 80—100 гект... майе бургааhанай эша ... hэнhээ сэбэрлэлсээ. Энэ... hа үнэн сэльхэлhээ хүлэ... най hурагшад ямаршье а... жэ шадахаар хүмүүжүү... байhанаа харуулаа. ... зүдэрүү үдэр байгааш... ехэ эршэмтэйгээр а... байна.

Колхозой правлени... hурагшадта баяр хүргэ...

Ц. ВАНЧИ...
Согто-Хангилай д...
hургуулиин хэлэ б...
ба литературын б...
Агын округ.

ЭНЭЭНИИЕ МЭДЭХЭ ГҮ...

НАРАН хэмгүй ехэ элшэ хүсэ гаргашалдаг байна. Тиимэhээ тэрэ сүүдхын туршада 360 миллиард тонноор хородог. Дэлхэйн бүмбэрсэгтэ энэ элшэ хүсэнэйнь хоёр миллиардын ганса хубиhаа багань хүртэдэг байна. Гэбэшье энэнь жэлэй туршада туйлай ехэ халуун элшэ болохо юм. Тэрэниие тухайлжа жэшэхын тула 200 миллиард тонно шулуу нүүрhэ галдаха хэрэгтэй.

* * *

ДЭЛХЭЙН океанай нюрууhаа жэл бүри 448 кубическа километр гэхэ гү, али 1,2 метр зузаан үетэй уhан уурал болон дэгдэдэг. Тиихэдэ газарай нюруунаа 71 мянган кубическа километр уhан мүн лэ уурал болон дэгдэдэг. Тиигэжэ дэлхэйн бүмбэрсэгэй нюрууhаа бүхыдөө 519 мянган кубическа километр уhан ууралтан хөөрөөд, тэдыл шэнээн хэбээрээ шииг нойтон болон унадаг байна.

* * *

ГАЗАРАЙ дотор талын hүрөөтэй, hүйд ехэтэй эбдэрэлгэнүүд газарай хүдэлэлгэhөө уламжалдаг. Тэрэ хадаа хүн зондо айхабтар ехэ хохидол, зоболонгуудые ушаруулдаг гээшэ... Тооложо үзэhэнэй ёhоор, hүүлэй гурба-дүрбэ мянган жэлэй туршада газарай хүдэлэлгэhөө 15 миллионhоо доошо бэшэ хүн зон хосорhон байна.

Газарай hүрөөтэ амисхаал үргэлжэ үзэгдэжэ байдаг юм. Дэлхэйн бүмбэрсэг дээрэ час бүри дунда зэргээр 10, харин жэл соо 100 мянга гаран газарай хүдэлсэ тоологдодог.

* *

УhАНАЙ оёорто ажамидардаг амитад океанай 10.236 метр гүнзэгыдэ олдоhон байна. Харин мүнөө океанай мэдээжэ эгээн ехэ гүнзэгынь 11.034 метр юм.

Атмосферэдэхи ажамидаралай эгээн дээдэ заха ү... сэд тодоруулагдаагүй ...

* * *

Океанологуудай тоол... шолhоной ёhоор, далай... hад, кидүүд, моллюски... лон крабууд, тобшолбо... далайнуудта амидарагша... дээрээ 60 миллиард ша... но шэгнүүртэй байха ... Харин газар дээрэ ами... дай амидын шэгнүүр ү... миллиард тонно болож... гээд багсаагдана. (Эдэ ... юрэл дүтэрхыгөөр хэлэг...

* * *

ДЭЛХЭЙН бүмбэрс... залираагүй 520 вулкан ... доно. Тиихэдэ уhан дор... канууд гэжэ бии. Тэд... хүсэд абтаадүй юм.

* * *

hҮҮЛЭЙ 500 жэлэй ... да хүн түрэлтэн газар ... 50 миллиард тоннohoo ... шэ углерод, 2 миллиар... hoo ехэ түмэр абаhан ... Газарай ашагта бая... абалга мүнөө үедэ тон ... дээшэлжэ байнхай. Ж... дэ, hүүлэй 30 жэлэй ... соо үнгэтэ болон хомор ... нуудые олзоборилон ... га. хүн түрэлтэнэй бү... дэ хэрэглэгдэhэнhээ ... ехэ болоно.

* * *

hүүлэй зуун жэл ... хэйн промышленна пр... нууд атмосферэдэ 360 ... ард шахуу тонно углек... гаргаhан байна.

* * *

ДЭЛХЭЙН хуурай ... та газарай үрэжэл д... хын тулада хүн түрэл... hөө хойшо уhа голну... жа хэрэглэдэг болоhо...

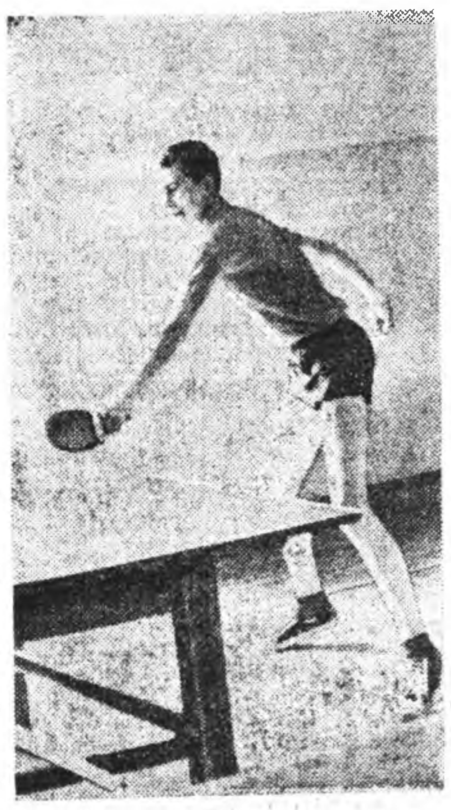
Мүнөө үедэ дэлхэй ... хамта 100 000 000 гект... искусственнаар уhалагд...

Тиихэдэ хатаагдаhан ... бүхы талмай 50 000 000 ... болодог юм.

Календарьhаа а...

Спорт

ШУУМАР МЭРГЭШҮҮЛ ШАЛГАРБА

Столой теннисээр республикын хубиин болон командна түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үнгэрэгшэ амаралтын үдэр боложо дүүрэбэ.

Энэ мүрысөөндэ спортын hайн дуранай бүлгэмүүдэй эрхим түлөөлэгшэдhөө бүридэhэн команданууд хабаадалсаа. Илангаяа «Труд», «Спартак» бүлгэмүүдэй, тэрэшэлэн студентнэрэй «Буревестник» командынхид мүрысэн тэмсэhэн байна. Командна дүнгөөрөө «Спартагайхид» нэгэдэхи, «Буревестник» хоёрдохи hууринуудые эзэлбэ. Нёдондо жэлэй республикын чемпион — «Труд» бүлгэмэйхид гурбадахи hуурида гараа.

Эхэнэрнүүдэй дундаhаа хубиин түрүү hуурине багшанарай институтдай дүрбэдэхи курсын студентка, мастерта кандидат Татьяна Филиппова эзэлээ. Энэ нүхэрнай табадахяа республикын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Хоёрдохи hуурида Ирина Филиппова гараа. Энэ басаган Татьяна Филипповагай дүү юм. Тэрэ хадаа hурагшадай дундаhаа Алас-Дурна зүгэй чемпион нэрэ зэргэтэй. «Спартак» бүлгэмэй түлөөлэгшэ, арбан дүрбэ наhатай Аня Пискуновада гурбадахи hуури хүртөө.

Эрэшүүлэй дунда үнгэргэгдэhэн тэмсэл тон hонирхолтойгоор үнгэрөө. «Труд» бүлгэмэй түлөөлэгшэ, эгээл шуумар хүдэлсэтэй Владимир Королев Буряадай АССР-эй 1969 оной чемпион болобо. Мүн лэ «Труд» бүлгэмэй түлөөлэгшэ, эдиршүүлэй дундаhаа республикын чемпион болоhон Юрий Кушнарев хоёрдохи, «Буревестнигэй» Игорь Устинов гурбадахи hууринуудта гараа.

Столой хоёр тээ хоёр хоёроороо дүрбэн ракетээр наадахадаа, эгэшэ дүү Ирина, Татьяна Филипповануд илажа гараа. Тэрэшэлэн эрэшүүлэй дундаhаа Владимир Королев Петр Новак хоёр мүн илалта туйлаа.

Удаань Татьяна Филиппова Владимир Королев хоёр хамтадаа мүрысэхэдөө нүгөөдүүлээ илажа, Буряадай АССР-эй 1969 оной чемпионууд болобо.

Май hарада Комсомольск-на-Амуре хотодо үнгэргэгдэхэ Алас-Дурна зүгэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ хабаадалсахаяа манай теннисистнүүд бэлэдхэл хэжэ эхилбэ.

В. ПЛУТТ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Юрий Кушнарев мүрысөөнэй үедэ. Байгша оной республикын чемпионууд болоhон Татьяна Филиппова Владимир Королев хоёр.

Авторай фото.

РОССИН ЧЕМПИОН

haяхан Грозный хотодо «Буревестник» гэжэ спортын hайн дуранай бүлгэмэй боксернуудай дунда РСФСР-эй 1969 оной түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ манай республикын түлөөлэгшэ, Зүүн-Сибириин технологическа институтдай студент Борис Зориктуев шалгарба. Урда тээнь СССР-эй залуушуулай мүрысөөнүүдтэ хабаадалсажа, гурбан алтан медальда хүртэhэн Борис Зориктуев мүнөөшье Грозный хотодо болоhон дүрбэн уулзалгадаа сагhаа урид, булюу хүсэтэйгөөр илажа, Россин Федерациин байгша оной чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Тэрэшэлэн Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институтдай студент Сергей Железняк мүн лэ урагшатай ябаhан аад, дурсагдагша мүрысөөнэй чемпион болоhон Волгоград хотын О. Годжиевта шүүгдэжэ, гурбадахи hуурида гараа.

Борис Зориктуев Сергей Железняк хоёр «Буревестник» бүлгэмэй түбэй соведэй суглуулагдамал командын гэшүүд юм.

О. МЕРКУЛОВ.

ТҮРҮҮШЫНХЕЭ ТҮРҮҮЛБЭ

МЮНХЕН, (ТАСС). Столой теннисээр СССР-эй эхэнэрнүүдэй суглуулагдамал командын гэшүүд анха түрүүшынхеэ дэлхэйн чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Эндэ үнгэргэгдэжэ байгаа дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө гушадахи мүрысөөндэ Москвагай Зоя Руднова, Киевэй Светлана Гринберг гэгшэд Румыниин теннисистнүүдые 3:0 тоотойгоор шүүгээ hэн. 1967 оной дэлхэйн чемпион байhан Японой спортсменүүд Чехословакиин командые 3:2 тоотойгоор илажа, гурбадахи hуурида гараа.

ШАТАР

ТЭНСЭЛГЭЭР ТҮГЭСЭБЭ

Шатараар дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө гроссмейстернүүд Тигран Петросян Борис Спасский хоёрой зургаадахи наадан тэнсэлгээр дүрэбэ.

3,5:2,5 гэhэн тоотойгоор Спасский түрүүлжэ ябана.

НОНА ГАПРИНДАШВИЛИ ТҮРҮҮЛЬЭЭР

Эхэнэр шатаршадай дунда дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө Тбилисидэ эхилhэн мүрысөөнэй наймадахи наадан Нона Гаприндашвилиин илалтаар түгэсэбэ. Тус мүрысөөнэй үлэгшэ найман наадан Москвада болохо юм.

Наймадахи нааданай удаа дэлхэйн чемпион Нона Гаприндашвили 5, Алла Кушнир 3 очкотой болоо.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО — ХИЛЫН ГААНАhАА

КАРАКАСТА МИТИНГ БОЛОБО

КАРАКАС. (ТАСС). Венесуэлын Коммунис партиин нюуса байдалhаа гараhанай hүүлээр Каракаста болоhон түрүүшын митингдэ олон мянган хүдэлмэришэд ба студентнүүд апрелиин 24-дэ сугларба.

Парламентын гэшүүд байhан, Венесуэлын Коммунис партиин ЦК-гай гэшүүд Теодоро Петков, Помпейо Маркес, Гильермо Гарсиа Понсе гэгшэдэй митинг дээрэ үгэ хэлэхэдэнь сугларагшад халуунаар угтаа.

Империализмда эсэргүү национальна сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй түгые дээрэ үргэжэ, Венесуэлын Коммунис парти нюуса бэшэ политическэ тэмсэлдэ ороо гээд үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ.

Венесуэлын Коммунис партиин Генеральна секретарь Хесус Фариа В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй hайндэртэй дашарамдуулан партиин эхилhэн хэмжээ ябуулганууд тухай хөөрэжэ үгөө.

Венесуэлын бэеэ даанхай байдалда Венесуэлын Коммунис партиин болохоёо байhан IV съезд шухала удха шанартай байха гэжэ Хесус Фариа мэдүүлээд, Коммунис партиие бэхижүүлхыень Венесуэлын хүн зониие уряалаа.

ВАН МИНЭЙ БРОШЮРА США-да ХЭБЛЭГДЭБЭ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Апрелиин 30-да Нью-Йоркдо нээгдэхэ США-гай Коммунис партиин XIX съездын урдахана «Канадиен трибюн» гэжэ газетэдэ толилогдоhон, Хитадай Коммунис партиин ветеран Ван Минэй статьяе США-гай Компарти тусгаар брошюра болгожо, апрелиин 26-да хэблэн гаргаа.

Хитадай Коммунис партида, хитад арадта харша гэмтэ ябуулгануудай түлөө, марксизм-ленинизмын hургаалые хитадай ажалшадай ухаан бодолhоо зайсуулан, марксис-ленинскэ суртал бодолнуудта харша үзэлөөрөө hэлгэхэ hанаатай гээд Ван Мин Мао Цзэ-дуниие, тэрэнэй бүлэгые гэмнэнэ.

Мао Цзэ-дун ба тэрэнэй бүлэгэйхид СССР-тэ болон бусад социалис оронуудта харша, уласхоорондын коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнтэй нэгэдэлээ таhалха зорилготой политика ябуулна, гэжэ Ван Мин заана.

ПРЕЗИДЕНТ ДЕ ГОЛЛЬ ҮГЭ ХЭЛЭЭ

ПАРИЖ. (ТАСС). Ороной административно-территориальна хубааралга, сенадые шэнэдхэн хубилгаха тухай асуудалаар правительствын бэлдэhэн реформые апрелиин 27-до болохо референдумэй үедэ дэмжээгүй haань, гүрэнэй толгойлогшын тушаалhаа тэрэ дарыдаа бууха гэжэ Францинн президент генерал де Голль мэдүүлээ. Президент Франциин радио ба телевиденеэр апрелиин 25-ай үдэшэ үгэ хэлэхэдээ иимэ мэдүүлгэ хэhэн байна.

Де Голлиин хэлэhэнэй ёhoop, Франциин ерээдүйн хуби заяан референдумэй дүнгүүдhээ дулдыдаха.

«Хэрбээ танай найдал этигэмжэдэ хүртөө haa, танай туhаламжаар областьнуудые бии болгоhоной ашаар, сенадые шэнэдхэн хубилгаhанай ашаар арбан жэлэй саада тээ эхилhэн хэрэгээ дүүргэхэб, өөрынгөө мандадай ёhoop хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэб,—гэжэ Франциин гүрэниие толгойлогшо хэлээ.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

АЮУЛТАЙ ААША

ООН-ой генеральна секретарь У Тан Аюулгүйн Соведтэ haяхан тусхай элидхэлтэйгээр хандаа. Суэцкэ каналай оршондохи байлдаа зогсоохо тухай Соведэй шиидхэбэри «ямаршье үрэгүй байhаар. Мүн тэндэ, үнэндөө дайнай байдал тохёолдонхой»,—гэжэ элидхэл соогоо зааба.

Нээрээшье hүүлэй хоёр неделиин туршада Израилиин зээрхэг түримхэйшүүлэй зүгhөө зэбсэгтэ добтолгонуудай үдэр бүри хэгдэжэ байхыень бүхы дэлхэйн зон мэдэнэ.

Израилиин авиаци, жэшээлхэдэ, Иорданиин хэдэ хэдэн амгалан тайбан хотонуудта апрелиин 22-то добтолго хээ. Добтолгонуудай үедэ хүнүүд алуулаа, нилээд ехэ материальна хохидол ушаруулагдаа.

Израилиин сэрэгшэдэй зээрхэг түримхэй ябуулгануудай хаа хаанагүй буруушаагдажа байбашье, Тель-Авив дайн сэрэг жүрөөдэдэг политикаяа үргэлжэлүүлhээр. Иимэ политикын зорилгонь эли ааб даа. ООН-ой дэргэдэхи агуу ехэ дүрбэн гүрэнэй саг үргэлжын түлөөлэгшэдэй Дүтын Зүүн зүгтэхи байдал гуримшуулаха зорилготой уулзалгын Нью-Йоркдо мүнөө боложо байхадань Израилиин хүтэлбэрилэгшэд hанаагаа зобоно бшуу.

Нью-Йоркдохи уулзалгада тойбо татахые хүсэн, эдэнэй хэлсээе мухардуулха, hаналаа нэгэдэхэ хэрэгтэнь haад хэхэ гэжэ Израиль оролдоно.

Тиимэhээ Израилиин зээрхэг түримхэйшүүл араб-израилиин зэбсэгтэ тулалдаан «нютагай» шэнжэтэй, тиимэhээ агуу ехэ гүрэнүүд энэ хэрэгтэ оролсохо ёhогүй гэhэншүүгээр мэдүүлнэ. Гэхэтэй хамта араб оронуудта эсэргүү зэбсэгтэ ябуулгаhаа Тель-Авив арсаха гэжэ hанаашалнашьегүй.

Дүтын Зүүн зүгтэхи байдал тухай асуудалые политическэ ёhoop шиидхэхэ гэhэн эрмэлзэлдэ Израиль иимэ харюу үгэнэ. Зэбсэгтэ харата ябуулгаяа үргэдхэхэдөө, Израилиин сэрэгшэд бусадай газарые эзэмдэн абаха гэhэн политикаяа элишэлнэ гээшэ. Үдэр ошохо тудам дэлхэйн энэ райондо аюулта байдал улам шангарна. Тиимэhээ ООН-ой генеральна секретарь Аюулгүйн Соведтэ тусхай элидхэл эльгээгээ бшуу. Энэ элидхэлээ «юрэ бусын арга нүхэсэл» гэжэ нэрлэhэн байна. Суэцкэ каналай оршондохи буудалдаае зогсоохо лини дээрэ шахардуу байдалай ушарые онсолон элишэлхын тула ООН-ой генеральна секретарь иимэ алхам хэхэ баатай болоо бшуу.

ВИЛЬСОНЭЙ НЭТЭРhЭН ЗАБДАЛГА

Ажалшадай забастовко хэхэ эрхые хизаарлаhан, хүдэлмэришэдтэ харша хуули ерэхэ зундаа парламентаар баталуулха зорилготой байhанаа Англиин правительство мэдүүлээ. «Правительство ябуулгынгаа эгээл аюултай шатадаа ороо», — гэжэ «Дейли Мейл» газетэ тэрэниинь сэгнэхэ зуураа, лейборис партиин амиды үлэхэ, хосорон hалаха тухай» асуудал мүнөө шиидхэгдэжэ байна гэжэ тэмдэглэбэ.

Вильсонэй нэтэрhэн забдалга ажалшадай дурые ехээр гутаагаа, лейборис партиин дунда буруушаан угтагдаа. Транспортна ба мэргэжэлгүй хүдэлмэришэдэй, бусад томо томо профсоюзууд тус хуулида эсэргүү ябуулга хэжэ эхилээ. Тред-юнионуудай Шотландска конгрессэй жэлдээ нэгэ дахин болодог конференци дээрэ правительствын түсэбүүдые эрид шүүмжэлhэн резолюци олоной дэмжэлгээр баталан абтаhан байна. Лейборис партиие дэмжэдэг байhан Англиин профсоюзууд ажалшадай эрхэ ба материальна байдалда харша ябуулга хээ haань, дэмжэхээ болихобди гэжэ правительствада уридшалан hануулна.

Иимэ байдалай тохёолдоод байхада, премьер-министр Вильсон бүгэдые сошордуулха гэжэ оролдобо ха. Лейборис партиин парламентскэ бүлэгэй заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, парламентын гэшүүдтэ ультиматум табяа: шэнэ хуулиин дэмжэгдээгүй haань, правительство тушаалhаа бууха, парламентын шэнэ hунгалта зарлагдаха гэжэ заная.

Тэрэнэй правительствын дурадхаhан, хүдэлмэришэдтэ харша хуули «экономикоо hайнаар хүгжөөхын, түлбэриин баланс hайжаруулхын, бүхы зоной бултадаа ажалтай байлгые хангахын» тула абтаха ёhотой гэжэ Вильсон тоолоно. Правительствын хараа бодолой нюуса шэглэлые элишэлхэдээ, «забастовконуудай тоо хорооггы, тиигээгүй haa—шэнэ урьhалалгада найдахагүйтнай болохо» гэжэ «уласхоорондын банкирнуудай хашахадань», иимэ түсэб бии болоо гээд, «Дейли экспресс» газетэ тэмдэглэнэ.

Энэ үйлэ хэрэгүүд саашадаа ямараар хүгжэхэб? Уласхоорондын банкирнуудта этигэлтэй болохые оролдоходоо, лейборис премьер Англиин ажалшадай этигэл найдабариhaa hалана. Британиин тред-юнионуудай онсо конгресс (50 жэл соо түрүүшынхеэ) июниин 5-да болохоор зарлагдаа. Томо томо профсоюзуудай hанал бодолые багсаан мэдэхэдэ, тус конгресс хүдэлмэришэдтэ харша хуулиие буруушааха янзатай. Профсоюзуудай ба партиингаа можо бологшодой буруушаажа байбашье, шэнэ хуулияа парламентаар абхуулха гэжэ Вильсон эрид шиидэнхэй. Мэргэжэлтэдэй тухайлан тоолоhоной ёhoop, парламентын 50 лейборист энэ хуулиие буруушааха байха. «лейбористнуудай правительство өөрынгөө гараар» хүдэлмэришэдтэ харша консервативна партиин политика бэелүүлнэ гээд консерваторнууд тон баяртай гэжэ «Таймс» газетэ мэдээсэнэ. Шэнэ хуули баталагдангүйшье байжа болохо, тэрээнhээ гадна, хуулиин проектдэ эсэргүүгээр лейбористнуудай олоороо дуугаа үгөө haань правительство тушаалhaa буужашье болохо гэжэ мэргэжэлтэд тоолоно.

Англиин премьер-министр нэгэндээ нэтэрхэ гээ хаш.

Ю. ТЫСОВСКИЙ,
С. ИВАНОВ, В. ХАРЬКОВ.
(ТАСС).

«ПРАВДА БУРЯТИИ» МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Нэгэдэхи хуудаhанда: колхозой жэшээтэ Уставай шэнэ проект тухай түрүү бэшэг. «Табан жэлэй дүрбэдэхи жэл» гэhэн гаршаг доро информацинууд. Экономическа харилсан туhалалсалгын Соведэй XXIII тусхай сесси тухай коммюнике.

Хоёрдохи хуудаhанда: «Хонишодой бригадаhaa ерэhэн бэшэг» гэhэн гаршаг доро А. Дериглазовай корреспонденци. Коммюникейн түгэсхэл. Л. Сумкинагай репортаж. Түрэл орон доторнай.

Гурбадахи хуудаhанда: арадай хиналтын органуудай ажал хүдэлмэридэ зорюулагдаhан тусхай материалнууд.

Дүрбэдэхи хуудаhанда: нютаг нютагай hонин. Уласхоорондын шэнжэлэл. Хилын саанаhaa абтаhан мэдээсэлнүүд.

СЭНХИ... ЭКРАНУУДТ...

18 часhaa «Хонхо» гэhэ... зионно журнал. 18.30 ... «Москва таанадые амар... hэн телеочерк. 18.40 ... «Мэргэжэлтэд дурадхана» ... дее ажахын хүдэлмэриш... лагдаhан дамжуулга. 19... «Холо, ойрын hонин» г... жуулга. 19.20 минутаhаа ... хоногой шэнжэлэл», 19.40 ... haa «Тиихэдэ тэдэнэр 20... гэhэн телевизионно очерк... haa «уран hайханай с... ность» гэhэн тележурнал. 21... ТАСС-ай лентээр абтаhан ... нууд. 21.05 минутаhаа «... гэhэн уран hайханай фи...

Редактор
Ц. Ц. ЦИБ...

Гор. Улан-Удэ, ... Управления по печати ... Министров БурАССР.
Н-04487.
Зак. ...